

Miljøgodkendelse af

**Smingegårdsvej 14
Voel, 8600**

- efter § 11 i lov om miljøgodkendelse m.v.
af husdyrbrug

Godkendelsesdato: 01.06.2010

**Silkeborg Kommune
Teknik- og Miljøafdelingen
Søvej 1
8600 Silkeborg
Telefon nr. 8970 1000
teknisk@silkeborg.dk
www.silkeborgkommune.dk**

INDHOLDSFORTEGNELSE

Indholdsfortegnelse	2
Datablad	4
0 Indledning	5
1 Resumé og samlet vurdering	5
1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse.....	5
1.2 ikke teknisk resumé	6
1.3 Vilkår	9
1.4 Offentlighed	12
1.5 Klagevejledning	14
2 Generelle forhold	18
2.1 Beskrivelse af husdyrbruget.....	18
2.2 Meddelelsespligt – anlæg, arealer, ejerforhold.....	18
2.3 Gyldighed.....	18
2.4 Retsbeskyttelse	19
2.5 Revurdering af miljøgodkendelsen.....	19
3 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	20
3.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	20
3.2 Placering i landskabet	22
4 Husdyrhold, staldanlæg og drift.....	26
4.1 Husdyrhold og staldindretning	26
4.2 Ventilation.....	28
4.3 Fodring	29
4.4 Ensilage	29
4.5 Energi- og vandforbrug.....	30
4.6 Spildevand herunder regnvand.....	32
4.7 Affald	34
4.8 Råvarer og hjælpestoffer.....	34
4.9 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	35

5	Gødningsproduktion og -håndtering	38
5.1	Gødningstyper og mængder	38
5.2	Flydende husdyrgødning	39
5.3	Gylleforsuring	40
5.4	Gylleseparering	40
5.5	Gyllekøling	40
5.6	Fastgødning inkl. dybstrøelse	41
5.7	Anden organisk gødning	43
6	Forurening og gener fra husdyrbruget	44
6.1	Ammoniak og natur	44
6.2	Lugt	50
6.3	Fluer og skadedyr	53
6.4	Transport	55
6.5	Støj fra anlægget og maskiner	56
6.6	Støv fra anlæg og maskiner	57
6.7	Lys	58
7	Påvirkning fra arealerne	59
7.1	Udbringningsarealerne	59
7.2	Påvirkninger af søer og vandløb	62
7.3	Kvælstof og fosfor til fjord & hav	65
7.4	Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV arter)	69
7.5	Kvælstof til grundvand	69
8	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	73
9	Husdyrbrugets ophør	76
10	Egenkontrol og dokumentation	77
11	Bilag	78

DATABLAD

Landbrugets navn og beliggenhed	Smingegårdsvej 14 Voel, 8600 Silkeborg
Matrikel nr. Ejerlav	matr. nr. 4a m. f. Voel By, Voel
Cvr. nummer P-nummer CHR-nummer Ejendomsnummer	18245272 1001462877 65092 7400002192
Ejer af ejendommen/ansøger Adresse Tlf. Mobil E-mail	Henrik Sehested Smingegårdsvej 14, Voel, 8600 Silkeborg 86853034 23602435 Naesborg-sehested@mail.dk
Driftsansvarlig	Henrik Sehested
Brugstype	Slagtekalvebesætning
Godkendelsesbetegnelse	§ 11 husdyrbrug for mere end 75 dyreenheder
Sags nr.	08/11395
Dato for godkendelse	01.06.2010
Tilsynsmyndighed	Silkeborg Kommune
Næste revurdering af godkendelsen	år 2018

Ansøgers Konsulent:

Navn: Miljø & Natur v. Jakob Altenborg
Adresse: Frellingvej 27, 8560 Kolind
Tlf.nr. 86379793/26259791
E-mail: jakob@miljoeognatur.dk

0 INDLEDNING

Når en husdyrproduktion ønskes udvidet til mere end 75 dyreenheder (DE), skal anlægget med tilhørende udbringningsarealer samt den producerede husdyrgødning godkendes i henhold til § 11 eller § 12 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Denne miljøgodkendelse er således udarbejdet efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, der har indarbejdet EU's VVM-direktiv¹ og IPPC-direktiv².

Ansøgningen om miljøgodkendelse er indsendt til Silkeborg Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem, første gang den 29. februar 2008 og er suppleret med oplysninger frem til maj 2010.

I miljøgodkendelsen er der redegjort for miljøkonsekvenserne af at udvide husdyrholdet på bedriften, og for påvirkningen af miljøet i bred forstand. Bedriften har ikke biaktiviteter, der i sig selv er omfattet af IPPC-direktivet.

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØGODKENDELSE

Silkeborg Kommune vurderer, at der kan meddeles godkendelse til den ansøgte udvidelse af slagtekvægsbesætningen på ejendommen Smingegårdsvej 14, 8600 Silkeborg fra:

- 365 stk. tyrekalve/ungtyretung, stor race, 50-400 kg,
- 6 stk. kvier, stor race, 6-27 mdr.
- 5 stk. ammekøer

til følgende:

- 435 stk. tyrekalve/ungtyre, tung race, 50-400 kg
- 20 stk. ungtyre, tung race, 400-600 kg
- 5 stk. ammekøer
- 6 stk. kvier, tung race, 6-27 mdr.

Dette svarer til en udvidelse fra 121,8 DE til 148,5 DE. Udvidelsen sker i eksisterende stalde. Desuden opføres et foderlade på 260 m², 5 gastætte kornsiloer og halvtag til vogne og maskiner.

¹ Rådets direktiv 85/337/EØF om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet med senere ændringer (VVM: Vurdering af Virkninger på Miljøet)

² Rådets direktiv 96/61/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening med senere ændringer (IPPC: Integrated Pollution Prevention and Control)

Miljøgodkendelsen omfatter kun ejendommen Smingegårdsvej 14, 8600 Silkeborg. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 65092.

Desuden omfatter miljøgodkendelsen alle arealer tilknyttet CVR nr. 18245272. Bedriftens ejede og forpagtede areal udgør 93,9 ha, hvoraf 87,9 ha anvendes til udspreddning af husdyrgødning og 6 ha er ekstensivt drevne arealer. Hertil kommer et aftaleareal på 10 ha. Arealerne fremgår af bilag 7.1.1.

Miljøgodkendelsen er betinget af de centrale vilkår indskrevet i afsnit 1.3.

Afgørelsen er truffet i henhold til lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt regler i

- Bekendtgørelse nr. 294 af 31/03/2009 om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug
- Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3. dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Afgørelsen er truffet på grundlag af ansøgningsmateriale indsendt via Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 29. februar 2008, samt efterfølgende supplerende oplysninger og beregninger.

Øvrige bestemmelser

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser, også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Der gøres opmærksom på, at etablering af kornlager/maskinhus, kornsiloer og halvtag kræver byggetilladelse fra kommunen.

1.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Kommunen har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse af husdyrholdet på ejendommen Smingegårdsvej 14, 8600 Silkeborg, i henhold til de gældende regler². Miljøgodkendelsen er betinget af de centrale vilkår indskrevet i afsnit 1.3.

Produktion og arealer

Produktionen af slagtekalve på ejendommen Smingegårdsvej 14 må udvides fra 121,8 DE til 148,5 DE, svarende til en forøgelse af husdyrholdet på 26,7 DE. Udvidelsen sker i eksisterende stalde.

Dyrene er opstaldet på dybstrøelse og er på stald hele året, med undtagelse af ammekøer og kvier, som græsser 6 mdr. på ekstensivt drevne arealer udenfor harmoniarealet. Ejendommen drives konventionelt.

Der er på ejendommen opført foderlade på 260 m², 5 gastætte kornsiloer og halvtag til vogne og maskiner. Se bilag 3.2.1.

² Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug.

Miljøgodkendelsen omfatter alle arealer tilknyttet CVR nr. 18245272. Til ejendommen hører i alt 93,9 ha ejede og forpagtede arealer, hvoraf 87,9 ha er udspretningsarealer. Ca. 3,5 DE går udenfor harmoniarealet på 6 ha ekstensive græsningsarealer. Derudover er der 10 ha aftalearealer, hvortil der afsættes husdyrgødning svarende til ca. 14 DE. Der udbringes husdyrgødning svarende til ca. 131 DE på de 87,9 ha ejede og forpagtede arealer, svarende til 1,49 DE/ha.

Ejendommen drives selvstændigt. Det vil sige der er ikke samdrift med andre ejendomme.

Silkeborg Kommune skal i henhold til bl.a. *Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug* vurdere om den ansøgte omlægning kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Det eksisterende og nye anlæg omfattende bygninger med besætning, anlæg til opbevaring af foder og husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Ammoniakfordampning, lugt, lys, støj og støv fra stalde og opbevaringsanlæg.
- Opbevaring og bortskaffelse af bl.a. affald og kemikalier.
- Forbrug af vand, energi og handelsgødning.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik.
- Landskabelige, kulturhistoriske og rekreative forhold.

Eksisterende og fremtidige arealer til udspretning af husdyrgødning er vurderet i forhold til bl.a.:

- Grundvand.
- Overfladevand.
- Naturområder.

Placering

Udvidelse af husdyrholdet sker i eksisterende bygninger, men der er opført foderlade, fem gastætte kornsiloer og halvtag til maskiner. Den nye foderlade og de fem kornsiloer er opført nord for det eksisterende byggeri mellem ungtyrestald III/halmlager og ungtyrstald øst (se bilag 3.2.1). Nord for den østlige ungtyrestald I og lade er tilbygget et halvtag til vogne og andre maskiner.

Ejendommen er ikke en del af et særegent kulturgeografisk mønster. Synligheden af det ansøgte er relativ lille på grund af placeringen i umiddelbar tilknytning til eksisterende byggeri, og fordi bebyggelsen er placeret på en måde i terrænet, som gør at de landskabelige værdier ikke forringes. Der er derfor en meget lille kontrast mellem det ansøgte byggeri og landskabet. Det ansøgte byggeri og de deraf følgende ændringer i området, vil ikke være i strid med hensynet til landskabet samt rekreative - og kulturhistoriske interesser i området. For uddybende oplysninger se afsnit 3 om beliggenhed og planmæssige forhold.

Lugt

Udvidelse af produktionen sker i eksisterende bygninger. Nærmeste enkeltbebyggelse ligger ca. 104 meter fra lugtcentrum af nærmeste produktions bygning og den beregnede geneafstand er 69,7 m. Nærmeste lokalplanlagte område i landzone er et område til fritidsformål samt blandet bolig- og erhvervsformål ved Voel, som ligger ca. 800 m syd for nærmeste produktions bygning (kalvestalden), og nærmeste byzone, som er Voel By, ligger ca. 970 m syd for kalvestalden (se figur 3.1.1). Husdyrbruget overholder lugtgeneafstande til såvel enkeltbeboelse, samlet bebyggelse/lokalplanlagt område i landzone og byzone/sommerhusområde. Det vurderes, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende.

Et par udspretningsarealer ligger op til den samlede bebyggelse Sminge ca. 5-30 m fra de nærmeste boliger. Der er fastsat vilkår om at der ikke må køres gylle ud i weekender og på helligdage på de nævnte marker. For uddybende oplysninger se afsnit 6.2 om lugt.

Transport til og fra ejendommen

Udvidelsen af produktionen på ejendommen medfører at der sker en forventet forøgelse af antallet af transporter fra 373 til 430 i ansøgt drift. Der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for gødningstransport. De største trafikgener vurderes, at være igennem Voel og Sminge. Disse transporter sker imidlertid i lukkede containere og ikke i weekender og på helligdage. Transporten vurderes dermed ikke at give anledning til væsentlig, øgede støv- eller støjgener for naboer i området og langs transportruter. For uddybende oplysninger se afsnit 6.4 om transport.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Fordampningen af ammoniak fra anlæggets stalde og lagre øges med ca. 200 kg kvælstof pr. år til ca. 1.480 kg kvælstof pr. år i ansøgt drift. Det nærmeste naturområde, beskyttet efter § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug ligger ca. 1,3 km nord for anlægget, og EF-habitatområdet Gudenå og Gjern Bakker ligger ca. 900 m nord for anlægget (se bilag 6.1.1). Det vurderes at ammoniakbelastningen på EF-habitatområdet med værdifulde naturlokaliteter er så lille, at den ikke vil medføre ændringer i naturtilstanden. Ca. 100 m sydøst for anlægget ligger § 3 beskyttet eng, mose og vandhul, og ca. 200 m mod vest ligger et § 3 beskyttet overdrev. Det vurderes at forøgelsen i ammoniakfordampning ikke vil føre til en væsentlig påvirkning af de pågældende naturområder. For uddybende forklaring, se afsnit 6.1.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvand

Overfladevand

Samtlige udspretningsarealer ligger i oplandet til Tange Sø, som har skærpet målsætning som vandområde til badning, og habitatområdet Randers Fjord. Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for kvælstof og fosfor i oplandet til de af loven beskyttede vandområder er overholdt.

Ifølge statens kortlægning er hele Silkeborg Kommune omfattet af et tilbageholdelsespotentiale for kvælstof på 76 – 100 %, hvorfor Randers Fjord ikke kan forventes væsentlig påvirket som følge af kvælstofoverskuddet fra det ansøgte projekt. Der ligger ikke indskudte søer, hvor kvælstof anses for regulerende faktor i forhold til algevækst og dermed styrende risiko- eller påvirkningsfaktor i forhold til opfyldelse af målsætningen for vandområderne.

Udspretningsarealerne ligger i oplande til Randers Fjord, som ifølge statens kortlægning er overbelastet med fosfor. Belastningen med fosfor er medvirkende årsag til at målsætningen for Tange Sø og Randers Fjord ikke er opfyldt. Udbringning af husdyrgødning svarende til 1,49 De/ha, medfører et arealvægtet fosforunderskud på 0,9 kg p/ha/år og et samlet overskud på 80 kg P/år på de ejede og forpagtede arealer. Med et fosforoverskud af den beskrevne størrelsesorden vil der ikke være risiko for påvirkning af habitatområdet Randers Fjord eller Tange Sø. For nærmere forklaring se afsnit 7.

Der er ikke risiko for direkte afstrømning af husdyrgødning til vandløb eller søer, fordi der ikke indgår stærkt skrånende partier, vandlidende lavbundsarealer m.v.

Nitrat til grundvand

Ca. 2 ha udspretningsareal, ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) til boringer til Voel By Vandværk. Den beregnede udvaskningen af nitrat fra rodzonen er ved valg af G10 sædskifte reduceret til 40 mg nitrat/l i ansøgt drift. For de resterende arealer, der ligger uden for område med

særlig drikkevandsinteresse (OSD) og NFI vurderes de generelle regler at være tilstrækkelige til at sikre drikkevandsinteresserne.

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Bedst anvendelig teknologi (BAT)

Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne godkendelse overholdes. Se Afsnit 8 for en mere udførlig beskrivelse af BAT tiltag.

1.3 VILKÅR

Formålet med at fastsætte konkrete vilkår for husdyrbrugets drift og indretning er at sikre,

- At husdyrbruget drives og indrettes i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet og miljøredegørelsen.
- At kravet om reduktion af ammoniak tab fra stald og lager overholdes.
- At yderligere miljøkrav fastsat på grundlag af kommunalbestyrelsens vurdering af ansøgningsmaterialet overholdes.
- At risikoen for forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen nedsættes.

Miljøgodkendelsen meddeles under forudsætning af overholdelse af den til enhver tid gældende husdyrgødningsbekendtgørelse³, øvrige til enhver tid gældende generelle miljøregler og nedenstående supplerende vilkår:

3. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Ingen vilkår

4. Husdyrhold, staldanlæg og drift

- ❖ 4.1.1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag. Fremtidige drifts-, bygnings- og arealmæssige ændringer skal anmeldes til og godkendes af Silkeborg Kommune.
- ❖ 4.1.2. Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.

³³ Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

- ❖ 4.1.3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften
- ❖ 4.1.4. Den samlede husdyrproduktion på ejendommen må ikke overstige 148,5 DE på årsplan (beregningsgrundlag august 2009).
- ❖ 4.1.5. Afgangsvægten må maksimalt være 400 kg for 425 slagtekalve og 600 kg for 20 slagtekalve.
- ❖ 4.5.1. Vandforbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om måneden og indføres i driftjournal, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug (se driftsinstruks bilag 10.0.1)
- ❖ 4.5.2. El-forbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om måneden, forbruget skal indføres i driftjournal, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug. (se driftsinstruks bilag 10.0.1)
- ❖ 4.6.1. Al vask af traktor, maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til og ajlebeholder. Udbringning skal ske j.f. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning/spildevand
- ❖ 4.6.2. Ejendommens befæstede arealer skal holdes rene og fri for foder- og gødningsrester
- ❖ 4.6.3. Tagvand og overfladevand fra befæstede arealer skal ledes til faskine. Projekt med oplysninger om dimensionering og placering skal indsendes til kommunen inden 1. september 2010.
- ❖ 4.7.1. Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som ”særligt affald” og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.
- ❖ 4.8.1. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- ❖ 4.9.1. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplan skal være udarbejdet og indsendt til kommunen senest 3 måneder efter godkendelsen er givet, det vil sige den 1. september 2010. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
 - Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

- ❖ 4.9.2. Beredskabsplanen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at husdyrbrugets medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

5. Gødningsproduktion og håndtering

- ❖ 5.2.1. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for, at en opbevaringskapacitet på 7,4 måneder til flydende husdyrgødning er tilstrækkelig, f.eks. i form af mark- og gødningsplaner.
- ❖ 5.2.2. Ajlebeholderen skal gennemgå en autoriseret beholderkontrol senest et år efter godkendelsen er givet, det vil sige senest den 1. juni 2011, og herefter mindst hvert 10. år.
- ❖ 5.6.1. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for, at en opbevaringskapacitet på 6 måneder til dybstrøelse, som ikke må lægges i markstak, er tilstrækkelig, f.eks. i form af mark- og gødningsplaner
- ❖ 5.6.2. Andelen af dybstrøelse, som udspredes på marken direkte fra stalden, skal min. være 70 %.
- ❖ 5.6.3. Der skal løbende føres logbog over udbringning - og anvendelse af markstak til dybstrøelse, og kort med placeringer af markstak skal løbende opdateres. Oplysninger som skal indgå i logbog fremgår af driftsinstruks(bilag 10.0.1)
- ❖ 5.6.4. Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 50 m fra § 3 naturområde syd for ejendommen (se figur 5.6.1).

Forurening og gener fra husdyrbruget

- ❖ 6.1.1. På mark 53 skal der etableres en udyrket bræmme på 2 m langs § 3 beskyttet eng ved Voel Bæk (se bilag 6.1.1 og Fig. 6.1.4.)
- ❖ 6.2.1. På markerne nr. 42 og 45 må der ikke udbringes eller transporteres husdyrgødning på lør-, søn-, og helligdage (se figur 6.2.3 og bilag 7.1.1).
- ❖ 6.3.1. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
- ❖ 6.3.2. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, bl.a. skal sti-arealer og båse holdes tørre, og stalde og fodringsanlæg holdes rene.
- ❖ 6.3.3. Der skal mindst en gang om året foretages hovedrengøring af stalde og staldinventar med henblik på at højne den generelle staldhygiejne. Ved rengøring er det vigtigt, at der sker en iblødsætning inden rengøring med f.eks. højtryksrensere. Tidspunkt for rengøring af de enkelte stalde skal registreres skriftligt.
- ❖ 6.3.4. Der skal løbende foretages biologisk fluebekæmpelse i alle staldafsnit og på møddingspladsen ved biologisk bekæmpelse. Der skal indgås kontrakt med leverandør af biologisk bekæmpelse, og kontakten skal kunne fremvises ved tilsyn. Tidspunkterne for biologisk bekæmpelse skal registreres i driftsjournalen

- ❖ 6.3.5. Såfremt der efter Silkeborg Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Silkeborg Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.
- ❖ 6.4.1. Ved tilsmudsning af offentlig vej, som følge af landbrugsmæssige aktiviteter herunder kørsel med markmaskiner og udkørsel til og fra markarealer, skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten.
- ❖ 6.5.1. Kornvalsen, som er placeret i foderladen, må kun køre i dagtimerne i perioden mellem kl. 7:00 og 20:00. Porten til foderladen skal være lukket når kornvalsen kører.

7. Påvirkning fra arealerne

- ❖ 7.1.1. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 97,9 ha udspretningsarealer, som fremgår af bilag 7.1.1.
- ❖ 7.1.2. Bedriftens udbringningsarealer må ikke tilføres husdyrgødning eller anden organisk gødning udover den mængde, der produceres på ejendommen. Den samlede mængde udbragt gødning på bedriften må ikke overstiger et gennemsnit på 1,49 DE/ha på de ejede og forpagtede arealer.
- ❖ 7.5.1. På mark nr. 5 (se bilag 5.1.1 og fig. 5.1.2) skal der hvert år dyrkes vårbyg (eller andre typer af vårkorn, vintersæd inkl. vinterraps) med græsefterafgrøde (miljøgræs) på 100 % af arealet og et udvaskningsindeks på højst 65. Udlæg af græs skal ske i forbindelse med etablering af hovedafgrøde og bælgplanter må ikke anvendes i grundvandsædskiftet.
- ❖ 7.5.2. Det er ansøgers ansvar, at etableringen af efterafgrøder og miljøgræs er vellykket. Kommunen skal hvert år kunne konstatere at efterafgrøderne er etableret korrekt på hele det pågældende areal med miljøgræs fra høst og frem til 1. februar det følgende år.
- ❖ 7.5.3. Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealet fra høst og frem til 1. februar.
- ❖ 7.5.4. Miljøgræsset kan ikke samtidig tælle med som pligtige efterafgrøder i forhold til Planteredirektoratets generelle regler om pligtige efterafgrøder.

1.4 OFFENTLIGHED

Partshøring, Nabohøring

Ifølge husdyrlovens § 56, stk. 1 skal kommunen skriftligt orientere naboerne til den pågældende ejendom om ansøgningen i 3 uger, før der gives tilladelse. I den konkrete sag har kommunen fastlagt den orienteringsberettigede kreds til de naboer beliggende mindre end 216 m fra ejendommen, som er den beregnede konsekvensradius i husdyrgodkendelse.dk. Endvidere orienteres ejerne af de forpagtede arealer samt aftalearealer. De berørte parter er angivet nedenfor.

Udkastet til miljøgodkendelse blev den 15. april 2010 udsendt i høring hos naboer og skønnede parter i sagen og ansøger selv med frist for afgivelse af bemærkninger på 3 uger frem til den 6. Maj 2010.

Der indkom følgende bemærkninger fra naboerne Ib Søsted, Smingegårdsvej 16 og Carsten Sørensen, Smingegaardsvej 18, som bor nord for anlægget.

Nyt byggeri:

Det undrer naboerne meget, at de skal tage stilling til et byggeri, der allerede er etableret. Naboerne anfører, at hvis man bor under 100 m fra de store bygninger og ikke mindst de 5 siloer, så fylder det noget i landskabet. Det er naboerne magtpåliggende, at evt. fremtidige udvidelser ikke sker mod nord eller øst”

Kommunens bemærkninger:

Der er ingen afskærmende beplantning nord for anlægget, hvorfor naboerne har direkte udsyn over anlægget med nybyggeri. Naboerne har ifølge kommunens oplysninger ikke ønske om, at der etableres afskærmende beplantning nord for ejendommen. Det er i øvrigt kommunens vurdering at nybyggeriet, som er nødvendig for driften af ejendomme, fremstår i helhed med det øvrige byggeri i forhold til placering, højde, materiale- og farvevalg og er placeret fornuftigt i forhold til de øvrige driftsbygningers placering og ejendommens drift i øvrigt. Men hensyn til placering af evt. fremtidig byggeri vil der blive taget stilling til dette når en ansøgning foreligger.

Lugt:

Naboerne bemærker at begge adresser af og til har en duft af ammoniak (især når vinden er i syd/sydvest), og vi opholder os i det frie.”

Kommunens bemærkninger:

Lugtgenafstanden til enkelt bolig er i ansøgningssystemet udregnet 69,7 m ved den ansøgte husdyrhold. Nærmeste nabobeboels, som er Smingegårdsvej 18, ligger ca. 104 meter fra lugtcentrum af nærmeste produktions bygning, hvori der sker ændringer (Ungtyrestald III). Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser er dermed overholdt.

For bl.a. at minimere lugtgener er der i afgørelsen indsat vilkår om staldhygiejne (vilkår 6.3.2.) og årlig hovedrengøring af stalde og staldinventar (vilkår 6.3.3.).

Fluegener:

Naboerne bemærker at der er somre, hvor det kan være meget generende og faktisk ikke er muligt at indtaget sine måltider i det fri pga. flueplagen. Hvilket de har talt med ansøger om, og han er meget bevist om problemet.

Kommunens bemærkninger:

Møddingpladsen, er på grund af daglig tilførsel ikke overdækket. Dette giver ideelle betingelser for opformering af fluer. Der er ca. 9 beboelser indenfor 500 m fra ejendommen, hvor flueplagen normalt er størst. En vigtigste forholdsregel er, at holde husdyrbruget ren for gødnings- og foderester, som er ideelle udklækksteder for fluer. For at imødekomme eventuelle fluegener stilles der vilkår til rengøring af stalde og staldinventar (vilkår 6.3.2. og 6.3.3.).

Ansøger har efter modtagelse af naboerne bemærkninger taget kontakt til et firma omkring levering af snyltehvepse, som både virker i stalden og på møddingen, hvilket forhåbentligt vil reducere fluegenerne til et minimum. Der er indarbejdet et vilkår om biologisk fluebekæmpelse i miljøgodkendelsen (vilkår 6.3.4.).

Støj:

Naboerne bemærker, at såfremt porten til kornvalser er lukket er støjen mærkbar formindsket, og dette har de talt med ansøger om, og han vil bestræbe sig på at overholde dette. Derudover har det været perioder, hvor den har kørt om natten, og det er meget generende især for Smingegårdsvej 18.

Kommunens bemærkninger:

Det indarbejdes som vilkår i miljøgodkendelsen, at den nordlige port til foderladen skal være lukket når kornvalsen kører, og kornvalsen må kun køre i dagtimerne i perioden mellem kl. 7:00 og 20:00 (vilkår 6.5.1).

Offentliggørelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering på kommunens hjemmeside og i Ekstraposten onsdag den 2. Juni 2010.

Følgende er samtidig underrettet om godkendelse:

Ansøger: Henrik Sehested, Smingegårdsvej 14, 8600 Silkeborg

Konsulent: Miljø & Natur v. Jakob Altenborg, Frellingvej 27, 8560 kolind

Vivian og Ib Gunnar Søsted, Smingegårdsvej 16, Voel, 8600 Silkeborg

Carsten Kjellerup Sørensen, Smingegårdsvej 18, Voel, 8600 Silkeborg

1.5 KLAGEVEJLEDNING

Der kan efter kapitel 7 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* klages over Kommunens afgørelse. Klageberettigede omfatter ansøger, Miljøministeren, Sundhedsstyrelsen samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Afgørelsen vil blive offentliggjort i Ekstraposten den 2. juni 2010 og endvidere på kommunens hjemmeside www.silkeborglommune.dk.

Eventuel klage skal være skriftlig og stiles til Miljøklagenævnet, men skal indsendes til Silkeborg Kommune, Søvej 1, 8600 Silkeborg eller per e-mail til teknisk@silkeborg.dk. Klagen skal være modtaget senest 4 uger fra offentliggørelsen dvs. senest den 30. juni 2010 indenfor kontorets åbningstid.

Kommunen videresender klagen til Miljøklagenævnet umiddelbart efter klagefristens udløb. Ansøger vil få besked af kommunen, hvis der kommer klager over afgørelsen.

En klage har normalt ikke opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet beslutter andet. Hvis tilladelsen indeholder vilkår til sikring af de landskabelige værdier eller vilkår om placering af gyllebeholdere, må tilladelsen ikke udnyttes før klagefristens udløb, og i disse tilfælde har klagen opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet beslutter andet. Udnyttelse af tilladelsen sker på ansøgers eget ansvar og indebærer ingen begrænsninger i Miljøklagenævnets ret til at ændre eller ophæve afgørelsen.

Ifølge § 90 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* kan afgørelsen desuden prøves ved domstolene. Et eventuelt sagsanlæg skal anlægges inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, dvs. senest den 2. december 2010.

Med venlig hilsen

Morten Horsfeldt Jespersen
Afdelingsleder

Hanne Lise Koed
Biolog

Kopi af udkast til afgørelse inkl. bilag er sendt til:

Ansøger:

Henrik Sehested, Smingegårdsvej 14, 8600 Silkeborg

Konsulent:

Navn: Miljø & Natur v. Jakob Altenborg

Adresse: Frellingvej 27, 8560 Kolind

Tlf.nr. 86379793/26259791

E-mail: jakob@miljoeognatur.dk

Modtagere af husdyrgødning:

Torkild Pedersen, Resenbrovej 40, 8600 Silkeborg

Bortforpagtere af arealer:

Svend Skov, Blakgårdsvej 14, 8600 Silkeborg

Carl Thomsen, Sørkelvej 84, 8600 Silkeborg

Michael Andersen, Smingevej 52, 8600 Silkeborg

Knud Christensen, Sørkelvej 145, 8600 Silkeborg

Thomas Wonge, Blakgårdsvej 25, 8600 Silkeborg

Elly Margrethe Lund, Alleen 36, 8600 Silkeborg

Henrik Toft, Tingvejen 23, 8883 Gjern

Ejer og lejere af nabobeboelse og parter indenfor 189 m:

Svend Sørensen, Smingegårdsvej 15, Voel, 8600 Silkeborg (ejer desuden Smingegårdsvej 17A og 17B, som er ferieboliger)

Vivian og Ib Gunnar Søsted, Smingegårdsvej 16, Voel, 8600 Silkeborg

Carsten Kjellerup Sørensen, Smingegårdsvej 18, Voel, 8600 Silkeborg

Kopi af endelig afgørelse med bilag er sendt til:**Ansøger:**

Henrik Sehested, Smingegårdsvej 14, 8600 Silkeborg

Konsulent:

Miljø & Natur v. Jakob Altenborg, Frellingvej 27, 8560 Kolind, E-mail: jakob@miljoeognatur.dk

Organisationer m.v.:

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 Kbh. Ø - via e-mail:	dn@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund - Skyttevej 4 - Vingsted - 7182 Bredsten	jkt@sportsfiskerforbundet.dk
Friluftsrådet, Scandiagade 13, 2450 Kbh. SV – via e-mail	soehoejlandet@friluftstraadet.dk
Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N – via e-mail	info@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 Kbh. V - via e-mail:	natur@dof.dk
Dansk Ornitologisk Forenings Lokalkomité – via e-mail	silkeborg@dof.dk
Sundhedsstyrelsen, Embedslægerne Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg – via e-mail	midt@sst.dk
Miljøcenter Århus, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg – via e-mail	post@aar.mim.dk
Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia - via e-mail	mail@dkfisk.dk
Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Formand: Niels Barslund – via e-mail	nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1 sal, 1651 Kbh. V - via e-mail:	ae@aceraadet.dk
Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postbox 2188, 1017 Kbh. K - via e-mail	fbr@fbr.dk

2 GENERELLE FORHOLD

2.1 BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET

Godkendelsen omfatter landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Smingegårdsvej 14, Voel, 8600 Silkeborg. Til ejendommen er tilknyttet husdyrproduktionen med CHR nr. 65092. Ejendommen har CVR nr. 18245272.

Ansøger Henrik Sehested ønsker at udvide den nuværende besætning på 365 stk. tyrekalve/ungtyretung, 6 kvier og 5 ammekøer til 435 tyrekalve/ungtyretung, 6 kvier og 5 ammekøer, svarende til en udvidelse fra 121,8 DE til 148,5 DE. (præcisering af husdyrholdets størrelse fremgår af afsnit 4.1 og er fastsat vilkår herom).

Udvidelsen sker i eksisterende bygninger, men der er opført et kornlager/maskinhus på 260 m², 5 gastætte kornsiloer og halvtag til vogne og maskiner i forbindelse med udvidelsen.

Der er fire naboer beliggende i umiddelbar nærhed (< 300 m) af ejendomme. Nærmeste bebyggelse er Voel By, som ligger ca. 930 m syd for ejendommen og der er ca. 760 m til lokalplanområde til fritidsformål samt blandet bolig- og erhvervsformål ved Blakgårdsvej i Voel. Udbringningsarealerne ligger i oplandet til Tange Sø, som har skærpet målsætning som vandområde til badning, og Randers Fjord, som er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde. Et udspretningsareal ligger indenfor i nitratfølsomt indvindingsopland til vandværksboring. Ca. 800 m nord for anlægget ligger EF-habitatområde 45 ”Gudenå og Gjern Bakker”.

2.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, AREALER, EJERFORHOLD

Inden etablering eller ændring af anlæg som fx stalde, afløb og anlæg til gødnings- opbevaring skal der indgives anmeldelse til kommunen. Der skal ligeledes indgives anmeldelse, inden der foretages ændringer i dyrehold, drift eller udbringningsarealer. Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen udløser krav om tillæg til miljøgodkendelsen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i ovennævnte bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.3 GYLDIGHED

Godkendelsen skal være gennemført og udnyttet inden to år fra dato for meddelelse af miljøgodkendelse, ellers bortfalder den jf. § 33 stk. 1 i husdyrloven. Med udnyttet menes, at ansøgt byggeri er opført og taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til ansøgt produktion. Der er ikke i godkendelsen givet mulighed for forlængelse af projektet i faser udover de 2 år.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder ifølge § 33 stk. 2 den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

2.4 RETSBESKYTTELSE

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er den 2. Juni 2018. Kommunen kan dog i særlige tilfælde meddele forbud eller påbud før der er forløbet 8 år, jf. § 40, stk. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.5 REVURDERING AF MILJØGODKENDELSEN

Virksomhedens miljøgodkendelse skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

3 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

3.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlægget på Smingegårdsvej 14 er placeret i landzone.

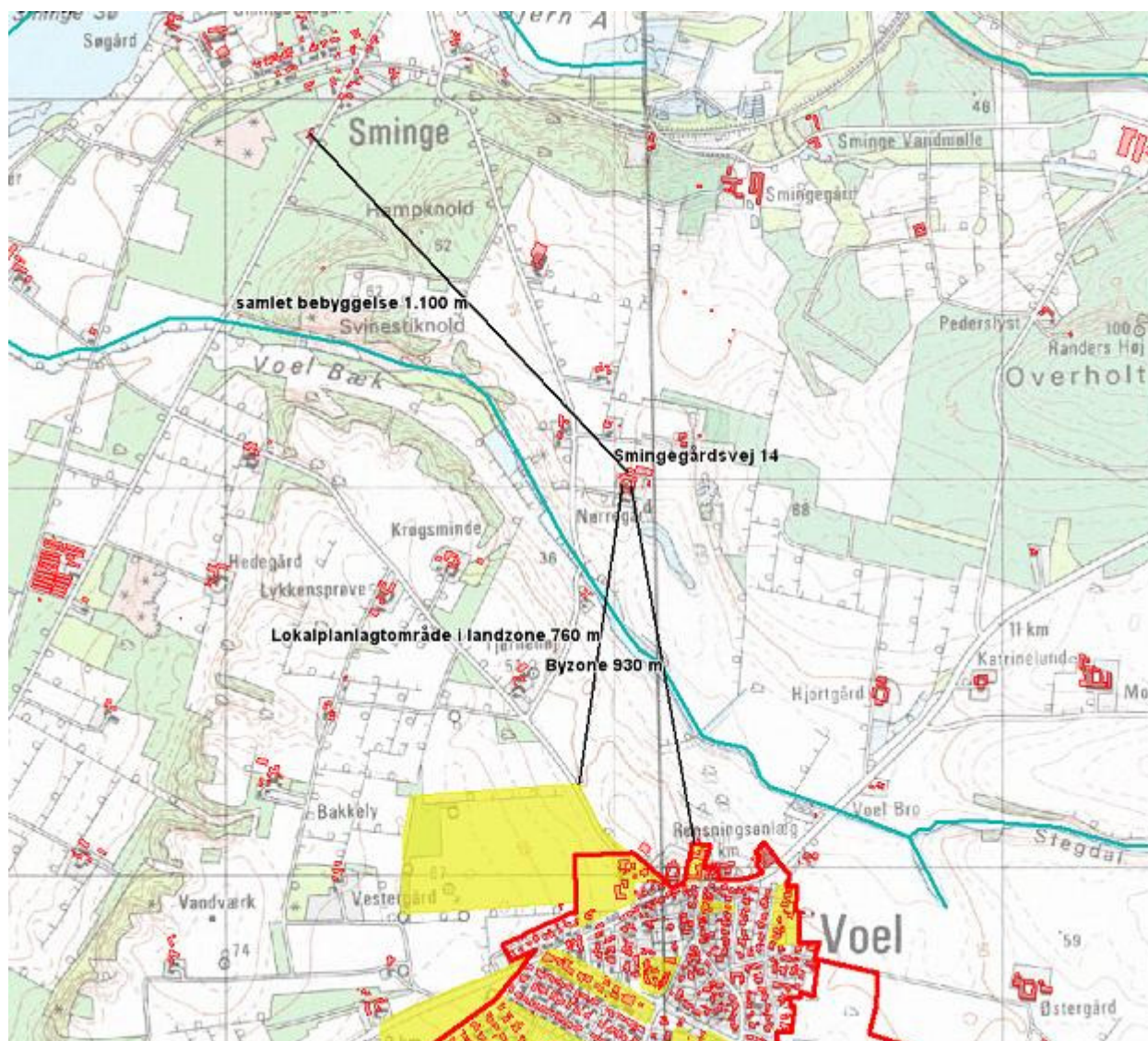
Korteste afstand fra staldanlægget til nærmeste nabobeboelse, byzone mv. jf. husdyrlovens § 6 er angivet i nedenstående tabel 3.1.1. Her er ligeledes angivet afstand til naboskel, vandforsyningsanlæg m.v. jf. husdyrlovens § 8, selvom der er tale om eksisterende stalde. I samme tabel er også angivet husdyrlovens minimumskrav ift. § 6 og § 8.

Se endvidere figur 3.1.1 hvor ejendommens placering i forhold til samlet bebyggelse, lokalplanlagt område i landzone og byzone er angivet. Samt ansøgers kort med afstand til naboer, skel, vej m.v. (bilag 3.1.1.).

Tabel 3.1.1. Afstandskrav i hht. Husdyrlovens §§ 6 og 8 samt aktuelle afstande fra produktionsanlægget. Tabellen angiver den korteste afstand fra dele af anlægget.

§	Afstand i meter fra anlæg til:	Aktuel afstand	Lovens min. krav:
§ 6	Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	930 m	50 m
§ 6	Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	760 m	50 m
§ 6	Nabobeboelse (nærmeste staldhjørne)	77	50 m
§ 8	Ikke almene vandforsyningsanlæg	5 m*	25 m
§ 8	Almene vandforsyningsanlæg	>50 m	50 m
§ 8	Vandløb (herunder dræn og søer)	100 m	15 m
§ 8	Offentlig vej og privat fællesvej	60	15 m
§ 8	Levnedsmiddelvirksomhed	>25 m	25 m
§ 8	Beboelse på samme ejendom	7,5 m*	15 m
§ 8	Naboskel	60 m	30 m

* Eksisterende stald

Figur 3.1.1 Kort med afstande til nærmeste nabo, byzone, lokalplanlagt område i landzone og samlet bebyggelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I henhold til § 6 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* er der forbud mod udvidelser og ændringer af husdyrbrug, der medfører forøget forurening, i en afstand mindre end 50 m fra nabobeboelse, eksisterende eller fremtidig byzone- og sommerhusområde og områder i landzone udlagt til boligformål m.v.

Husdyrbruget er placeret i landzone. Nærmeste nabo til anlægget er beboelsen Smingegårdsvej 18, som ligger ca. 77 m nordvest for den nærmeste stald, hvor der foretages ændringer. Nærmeste eksisterende eller fremtidig byzone- eller sommerhusområde er eksisterende byzone "Voel By", som ligger ca. 930 m syd for anlægget. Det nærmeste område i landzone udlagt til boligformål m.v. er et lokalplanlagt område til fritidsformål samt blandet bolig- og erhvervsformål ved Blakgårdsvej i tilknytning Voel, som ligger ca. 760 m syd for anlægget. Den nærmeste samlede bebyggelse er Sminge By, som ligger ca. 1.100 m nordvest for anlægget.

Miljøgodkendelse til Smingegårdsvej 14. 8600 Silkeborg.

Der foretages ikke udvidelser og ændringer af anlægget, herunder stalde, gyllebeholdere og ensilageplads, som medfører forøget forurening, indenfor 50 m fra eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde, område i landzone udlagt til boligformål m.v. eller nabobeboelse. Kommunen vurderer, at afstandskravene i § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt. (tabel 3.1.1.).

I henhold til § 8 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* må stalde og lignende samt gødningsopbevaringsanlæg ikke placeres indenfor angivne afstand til private og offentlige brønde, vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej, naboskel m.v. (tabel 3.1.1.).

Da der i det konkrete tilfælde er tale om opførelse af kornlager/maskinhus, kornsiloer og halvtag til vogne og maskiner er der ikke krav om overholdelse af de i § 8 i husdyrloven beskrevne afstandskrav (tabel 3.1.1.).

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø- å-, kirke- og fortidsminde- beskyttelseslinjer.

VILKÅR

Der stilles ingen vilkår

3.2 PLACERING I LANDSKABET

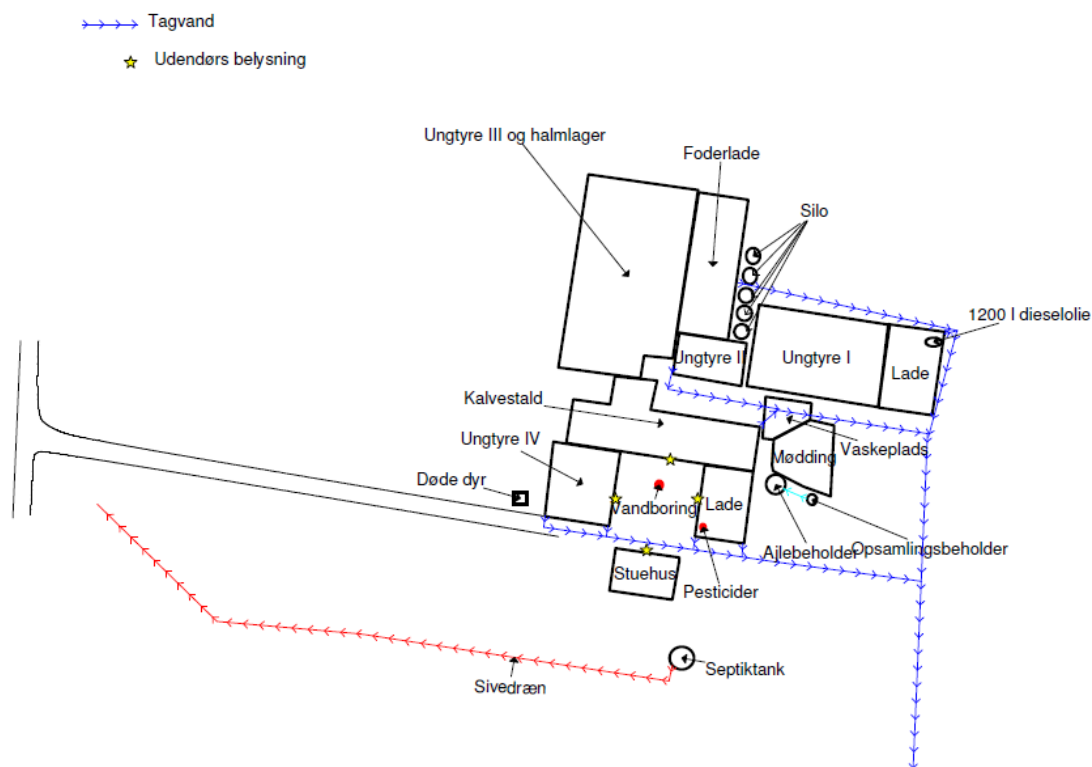
MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er opført en ny hal til foderlade på ca. 260 m². I hallen opsættes kornvalsemaskine. I Den nye hal er opført nord for det eksisterende byggeri mellem ungtyrestald III/halmlager og ungtyrstald I (se bilag 3.2.1). Hallen har ifølge oplysninger i byggeansøgningen en bredde på 9,4 m, en længde på 27,8, en højde på 9 m og en taghældning på 15-20 grader. Den er opført med tag i grå eternitplader og ovenlysplader og gavle og sider i plastisolbelagte stålplader. Farve på plastisol er "landbrugsrød". Umiddelbart øst for den nye hal er opsat fem gastætte kornsiloer med en max. højde på 14,5 m og i grå/beige farve. Nord for den østlige ungtyrestald er tilbygget et halvtag til vogne og andre maskiner. Halvtaget måler b: 6,1 m x l: 18,4 m og har en taghældning på 15 grader. Tilbygningen er opført med tag i grå eternitplader og ovenlysplader, og sider i plastisolbelagte stålplader.

Oversigt over ejendommens eksisterende og nye produktionsbygninger og anlæg med beskrivelse af anvendelse og placeringer af lyskilder, boring, dræn m.v. fremgår af bilag 3.2.1 og figur 3.2.1 (nedenfor). Bilag 3.2.2 er en bygningsoversigt med angivelse af mål og anvendelse af bygninger.

Tabel 3.2.1. Oversigt over alle produktionsbygninger på ejendommen i ansøgt drift.

Driftsbygninger	Anvendelse	Grundplan (m ²)	Højde meter	Taghældning grader	Bygningsmaterialer og farver
1. Ungtyrestald I/maskinhus	Ungtyre Maskiner, Olietank, smøre- og spildolie	742	6,8	20	Landbrugsrød stålplader, gråt eternittag, ovnlysplader
2. Ungtyrestald II	Ungtyre	138	4	20°	Grå stalplader til sider og tag
3. Ungtyrestald III/halmlager	Ungtyre Halmlager	953	6,8	20°	Landbrugsrød stålplader, gråt eternittag, ovnlysplader
4. Foderlade	Kornvalser Foder	261	9,0	20°	Landbrugsrød stålplader, gråt eternittag, ovnlysplader
5. Siloer	Kraftfoder		Max 14,5		Grå/beige
6. Kalvestald	Småkalve	465	5,0	20	Rød mursten, gråt eternittag
7. Ungtyrestald IV	Ungtyre	210	6,0	20	Rød mursten, gråt eternittag, ovnlysplader
8. Lade	?? Pesticider	160	60	20	Rød mursten, grå stålplader
9. Vaskeplads	Påfyldning af pesticider Vask af markredskaber	40			m. afløb til ajlebeholder
10. Mødding	Dybstrøelse fra småkalve	200			m. afløb til fortank og ajlebeholder
11. Ajlebeholder opsamlingsbeh.		50 m ³			

Figur 3.2.1. Oversigt over ejendommens eksisterende og nye produktionsbygninger og anlæg med beskrivelse af anvendelse samt placeringer af lyskilder, boring, dræn m.v. fremgår af bilag 3.2.1

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen har den 5. november 2008 modtaget byggeansøgning til opførelse af ny foderhal, halvtag til maskiner og fodersiloer. Kommunen har vurderet at de ansøgte byggeri er en del af den beskrevne udvidelse og ændring af bedriften og skal vurderes sammen med denne. Byggeriet er imidlertid realiseret. Med nærværende afgørelse tages der stilling til om det anmeldte byggeri kan være til skade for miljøet, herunder at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes, samt om det anmeldte byggeri vil kunne påvirke naboer væsentligt (jf. § 19 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Der er foretaget en landskabelig besigtigelse den 28-10-2009. Anlægget er i henhold til kommuneplanen placeret i landzone og i et område, som er udpeget som særlig værdifuldt landbrugsområde. Landskabet i området er generelt et storbakket morænelandskab uden visuel tilknytning til Gudenådalen. Det ansøgte byggeri ligger på en skråning mod øst og er sammenbygget med eksisterende bebyggelse. Bebyggelsen ligger alene i et område med andre fritliggende gårde og boliger og ikke i tilknytning til en landsby eller andre tekniske anlæg (se bilag 3.1.1). Der er tale om et komplekst landskab med afvekslende topografi. Landskabet rummer relativt store visuelle oplevelsesmuligheder på grund af landskabets kompleksitet.

Det eksisterende anlæg og det ansøgte byggeri ligger udenfor Naturbeskyttelseslovens skovbyggelinjer, sø- og åbeskyttelseslinjer, kirkebyggelinjer og fortidsmindebeskyttelseslinjer. Der er ingen sten og jorddiger, som er beskyttet efter museumslovens § 29 i nærheden af det planlagte anlæg.

Nærmeste beskyttede naturområde i forhold til anlægget er en lille mose, eng og sø, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Naturområderne ligger ca. 110 m syd for det planlagte byggeri. Nærmeste fredskov ligger ca. 600 m nordvest for byggeriet og berøres ikke af dette.

Det eksisterende anlæg og det ansøgte byggeri ligger udenfor fredninger og område, der i kommuneplan 2009 er udpeget som landskabeligt interesseområde. Ca. 130 m vest for anlægget ligger "Smingefredningen" og et landskabeligt interesseområde. Anlægget ligger indenfor geologisk interesseområde. Der er ikke udpeget bevaringsværdige kulturmiljøer, kirkeindsigtsområder eller rekreative udpegninger, som f.eks. regionale vandreruter og cykelruter i nærheden af anlægget. Anlægget ligger ligeledes udenfor område som er udlagt som potentielle naturområder, spredningskorridorer, ønsket skovrejsningsområde og vådområdegеноpretning.

Vest for anlægget forløber landevejen Smingegårdsvej, hvor der på korte strækninger kan være udsyn til anlægget. Den nye hal, halvtag og siloer ligger klemt inde mellem de eksisterende bygninger som skærmer for udsynet til det nye byggeri i forhold til vejen. Nabobeboelserne Smingegårdsvej 18 og 16 ligger hhv. ca. 90 m nordvest for - og 120 m nordøst for den nye hal og siloer. der er ingen afskærmende beplantning nord for anlægget, hvorfor naboerne har direkte udsyn over anlægget med nybyggeri. Naboerne på Smingegårdsvej 16 og 18 har i deres høringssvar af 3. maj 2010 til kommunen anført, at hvis man bor under 100 m fra de store bygninger og de 5 siloer, så fylder det noget i landskabet. Naboerne har ikke ønske om, at der etableres afskærmende beplantning nord for ejendommen. Det er i øvrigt kommunens vurdering at nybyggeriet, som er nødvendig for driften af ejendomme, fremstår i helhed med det øvrige byggeri i forhold til placering, højde, materiale- og farvevalg og er placeret fornuftigt i forhold til de øvrige driftsbygningers placering og ejendommens drift i øvrigt.

Miljøgodkendelse til Smingegårdsvej 14. 8600 Silkeborg.

Det er husdyrlovens udgangspunkt, at landbrugsbyggeri skal opføres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesareal, så ejendommens bebyggelses- og færdselsarealer udgør en hensigtsmæssig helhed, og der undgås unødvendig spredning af bygningsmassen. Halvtag til maskiner bygges sammen med den østlige stald og den nye hal og kornsiloer er opført helt op til eksisterende stald, hvorfor det vurderes, at det samlede bygningsanlæg fremstår som en driftsmæssig enhed.

Ejendommen er ikke en del af et særegent kulturgeografisk mønster. Synligheden af det ansøgte er relativt lille på grund af placeringen i umiddelbar tilknytning til eksisterende byggeri, og fordi bebyggelsen er placeret på en måde i terrænet, som gør, at de landskabelige værdier ikke forringes. Der er derfor en meget lille kontrast mellem det ansøgte byggeri og landskabet. Det vurderes samlet, at det ansøgte byggeri og de deraf følgende ændringer i området, ikke vil være i strid med hensynet til landskabet samt rekreative - og kulturhistoriske interesser.

VILKÅR

Der stilles ikke vilkår til ovenstående

4 HUSDYRHOLD, STALDANLÆG OG DRIFT

4.1 HUSDYRHOLD OG STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der søges om en udvidelse af besætningen af tyrekalve og ungtyre fra 121,8 DE til 148,5 DE, idet antallet af dyr øges, og slagtevægt for en del af ungtyrerne øges fra 400 til 600 kg. Foruden tyrekalve/ungtyre omfatter besætningen et mindre antal ammekøer og kvier. Husdyrholdets sammensætning i nudrift og ansøgt drift og fordeling på stalde og staldsystemer ses i tabel 4.1.1. Staldene kan ses i bilag 3.2.1.

Tabel 4.1.1 oversigt over husdyrholdets sammensætning, fordeling på stalde samt staldsystemer i nudrift og ansøgt drift.

Stald nr.	Dyrekategori	Staldsystem	Nudrift		Ansøgt drift	
			Antal	DE	Antal	DE
Kalvestald	Tyrekalv, tung race, 50-100 kg	Dybstrøelse	365	11,9	435	14,2
Ungtyrestald I	Ungtyre, tung race, 100-400 kg	Dybstrøelse	236	66,8	236	66,8
Ungtyrestald II	Ungtyre, tung race, 100-300 kg	Dybstrøelse	24	4,1	24	4,1
Ungtyrestald III	Ungtyre, tung race, 300-400 kg.	Dybstrøelse	129	14,7	179	20,3
	Ammeko	Dybstrøelse	5	3,6	5	3,6
	Kvie/stud, tung race, 6 mdr.-kælving	Dybstrøelse	6	3,0	6	3,1
	Ungtyr, tung race, 100-300 kg	Dybstrøelse	0	0	54	9,1
	Ungtyr, tung race, 300-600 kg	Dybstrøelse	0	0	20	6,8
Ungtyrestald IV	Ungtyr, tung race, 100-300 kg	Dybstrøelse	105	17,8	121	20,5
	DE i alt			121,8		148,5

Ammekøer og kvier er på græs udenfor udbringningsarealet i sommerhalvåret, svarende til 6 mdr, idet de græsser på § 3 arealet umiddelbart syd for ejendommen. Husdyrgødning svarende til 3, 3 DE fratrækkes derfor i gødningsregnskabet i husdyrgodkendelse.dk i nudrift og ansøgt drift.

Produktionen udvides i eksisterende stalde, idet antallet af dyr øges i kalvestalden og ungttyrestald III og IV (tabel 4.1.1).

Alle dyrene, inklusive tyrekalve, opstaldes på dybstrøelse (hele arealet). Der er betongulv i staldene og fra kalvestalden er der afløb til ajlebeholder. I praksis opsuges væsken dog af dybstrøelsen. Variation i antallet af dyr opstaldet på et givet tidspunkt i løbet af året er minimal.

BAT-redegørelse

Der findes ingen BAT-blade for dybstrøelsesstalde. Staldsystemet skal bruges for at der kan leves op til de dyrevelfærdsmæssige krav for produktionen. Der findes ingen teknikker pt. der kan reducere miljøpåvirkningen fra disse stalde. Det vurderes derfor, at staldene lever op til principperne i

BAT hvor både proportionaliteten i forhold økonomien og dyrevelfærd skal inddrages i vurderingen om BAT opfyldes. I ungtyrestald IV og en del af kalvestalden er der installeret køling af dybstrølesmåttten. Denne køling forventes at nedsætte ammoniakfordampningen fra staldene. Der findes dog ingen kvantitative mål for effekten af køling af dybstrøelse, hvorfor denne ikke er medtaget i beregningerne i ansøgningssystemet. Men kølingen leverer varme til stuehuset samt alt varmt vand i stalden. Der er ingen planer om renovering af staldene eller yderligere anvendelse af BAT, da der er tale om dybstrølesstalde.

Staldene rengøres og vaskes en gang årligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

For en produktion af slagtekalve kan der være en vis variation i antallet af dyr, idet der er et naturligt udsving i leveringen af tyrekalve. Det skal dog understreges at miljøvurderingen er foretaget ud fra en besætning på 148,5 DE, dette er derfor det maksimalt tilladte antal DE på årsplan for ejendommen.

Det oplyses, at variationen i antallet af dyr opstaldet på et givet tidspunkt i løbet af året er minimal. I og med at variationen er minimal, og set i relation til produktionens størrelse og placering i forhold til naboer og natur, er det vurderet at variationen ikke kan give anledning til væsentlige påvirkninger af miljøet eller problemer i forhold til lovens krav.

Af tabel 4.1.1 fremgår det, at indgangsvægten for de 435 tyrekalve i ansøgt drift er 50 kg og afgangsvægten er 400 kg, med undtagelse af 20 tyrekalve med en afgangsvægt på 600 kg. Der er ikke i miljøgodkendelsen indarbejdet mulighed for at ændre i indgangs- og afgangsvægt og antal slagtekalve indenfor den ansøgte ramme på 148,5 DE.

BAT-vurdering

Der findes pt. ingen BAT blade for stalde med dybstrølesstalde. Ammoniakfordampningen fra dybstrølesstalde er ifølge normtallene 6 %, hvilket er relativt lavt sammenlignet med andre staldtyper. Dertil kommer, at der i den konkrete sag sker køling af dybstrølesmåttten, som må forventes at reducere ammoniakfordampningen fra de stalde, hvor systemet er installeret. I en hollandsk undersøgelse fandt man, at varmegenindvinding fra dybstrøelse i kyllingehuse reducerer ammoniakfordampningen med ca. 32 % i forhold til normal praksis (ICCP 2202, LBM-nyt nr. 1241). Dette er imidlertid udokumenteret for kvægstalde. Anvendelse af varmegenindvinding til opvarmning af stuehuset samt til varmt vand i stalden må betegnes som BAT

Da udvidelsen sker i eksisterende stalde, og da der ikke sker nogen former for ombygning af stalderne, anses det ikke for proportionelt at etabler andet end den eksisterende dybstrøelse. Desuden skal tyrekalve gå på dybstrøelse for at opfylde kravene til *Dansk Kalvekoncept*. I forbindelse med at stalderne på et tidspunkt renoveres, vil man vurdere nye staldteknologier. Der stilles i afgørelsen ikke vilkår til dette, da stalderne ikke forventes renoverede inden der skal foretages revurdering om otte år.

Det er kommunens vurdering, at ejendommen lever op til kravet om BAT indenfor staldindretning ved anvendelse af dybstrølesstalde og varmegenindvinding. En samlet BAT-vurdering for ejendommen fremgår af afsnit 8.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 4.1.1. Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøgodkendelsen med tilhørende bilag. Fremtidige drifts-, bygnings- og arealmæssige ændringer skal anmeldes til og godkendes af Silkeborg Kommune.
- ❖ 4.1.2. Den driftsansvarlige skal underrette kommunen om eventuelle ændringer i ejerforhold eller i, hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift. Det gælder også indstilling af driften for en længere periode.
- ❖ 4.1.3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøgodkendelsen på ejendommen. Relevante vilkår, som vedrører husdyrbrugets drift, skal være kendt af den driftsansvarlige og den eller de personer, der arbejder med den pågældende del af driften
- ❖ 4.1.4. Den samlede husdyrproduktion på ejendommen må ikke overstige 148,5 DE på årsplan.
- ❖ 4.1.5. Afgangsvægten må maksimalt være 400 kg for 425 slagtekalve og 600 kg for 20 slagtekalve.

4.2 VENTILATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er naturlig ventilation staldene, med undtagelse af kalvestalden, hvor der på de varmeste dage er ventilation. Kalvestalden kan ventileres gennem to loftsventilatorer med luftindtag gennem vægventiler.

Naturlig ventilation bruger ikke strøm, og det er lydløst, hvilket giver et bedre arbejdsmiljø og ingen gener for naboerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Naturlig ventilation er lydløst, hvorfor det giver et bedre arbejdsmiljø, og ingen støjgener for naboerne. Ventilationssystemet i kalvestalden anvendes kun i det omfang det er nødvendigt for at holde temperaturen i stalden nede.

Kommunen vurderer, at ventilationssystemet ikke giver anledning til gener for de omkringboende.

Naturlig ventilation bruger ikke strøm og er ifølge BREF-dokumentet bedst tilgængelig teknologi i kvægstalde.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår

4.3 FODRING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der anvendes hjemmeblandet foder bestående af korn og indkøbte mineraler. Fodringen foregår efter til enhver tid gældende normer for fodring af slagteskalve. Korn opbevares i gastætte siloer, og mineraler opbevares i siloer. Al foderblanding foregår automatisk i nyt moderne blandedanlæg i foderladen.

Udover kraftfoder tildeles kalvene og ungtyrene halm og græsensilage i form af wrap hø.

BAT-redegørelse

Der er opmærksomhed på at minimere indholdet kvælstof og fosfor mest muligt på ejendommen. Derfor holder man sig ajour med de nyeste tiltag indenfor slagtekalveproduktion. Samtidigt tilrettelægges fodringen, så der sker mindst muligt fodersplid, hvilket sikres gennem automatisk foderanlæg.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlige øget påvirkning af omgivelserne. For yderligere oplysninger henvises der til afsnit 4.4 om ensilage.

BAT vurdering

Gennemsnitligt i Danmark (gennemsnit over de 3 sidste år) indeholder foderet 169 g råprotein/FE og 4,4 g P/FE for tyrekalve og 145 g råprotein/FE og 4,2 g P/FE for ungtyre. I ansøgningsystemet husdyrgodkendelse.dk er der ikke mulighed for at ændre på råprotein- og fosforindhold i foderet til tyrekalve og ungtyre. Der er på ejendommen opmærksomhed på at minimere indholdet kvælstof og fosfor i foderet mest muligt. Samtidigt tilrettelægges fodringen, så der sker mindst muligt fodersplid. Det er kommunen vurdering, at en slagtekalveproduktion af den angivne størrelse lever op til kravene om BAT indenfor fodring ved den beskrevne fodringsstrategi.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår:

4.4 ENSILAGE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ensilage opbevares kun i wrapballe. Der opbevares ca. 100 wrapballe på ejendommen ved udgangen af høstsæsonen. Wrapballe opbevares typisk i nær tilknytning til staldene, for at minimere transporten i vinterhalvåret.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at da ensilagen opbevares i wrapballer, giver dette ikke anledning til påvirkning af naboerne med lugt eller risiko for afstrømning af ensilagevand til omkringliggende natur og vandløb (herunder dræn). Der gøres dog opmærksomt på, at oplaget skal opfylde afstandskravene i huderlovens § 8 (jf. husdyrgødningslovens § 9). Afstandskravene i § 8 kan ses i tabel 3.1.1.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår til ovenstående

4.5 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der bruges ca. 33-34.000 kwh/år nu, og det forventes ikke at ændre sig i ansøgt drift (se tabel 4.5.1). El anvendes til lys, genindvinding af varme, ventilation, anvendelse af elektriske installationer i værksted, foderblanding og foderanlæg. Forbruget af el kommer fra aflæsninger af elmåler på ejendommen.

Der vil være en minimal stigning af energiforbruget til fodring og større mængder husdyrgødning der skal udbringes på arealerne.

I nudrift bruges ca. 3200 m³ (normtal) til drikkevand, vask og lignende. I ansøgt drift forventes brugt ca. 3.800 m³ (normtal) Forbruget af vand er udregnet ud fra normtal i branchen – Se Håndbog i Kvæghold 2008). Der anvendes ca. 8,7 m³ vand inkl. vandspild per slagtekalv per år. Det giver et forbrug på 3780 m³ per år. Herudover anvendes der vand til vask af maskiner plus diverse andre opgaver.

Tabel 4.5.1. Angiver forbrug af ressourcer i nudrift og et estimat på hvad der forventes at blive brugt i ansøgt drift.

Energi	Nudrift	Ansøgt drift
Årligt elforbrug i alt*), kWh	33-34.000	33-34.000
Vand		
Ungtyre drikkevand, m ³	3170	3780
Vandforbrug til vask m.v. m ³	20	20
Samlet årlig forbrug af vand m ³	3.200	3.800
Diesel		
Årligt forbrug af diesel*), liter	6000	6000

BAT-redegørelse

Af energibesparende tiltag kan nævnes køling af dybstrøelsen og indvinding af varme fra luften i kalvestalden. Varmeindvindingen resulterer i, at der ikke anvendes energi på opvarmning af stuehus, samt at alt varmt vand i stalden opvarmes med energi fra stalden. Der er naturlig ventilation i staldene, hvilket sparer meget strøm. Derudover anvendes lav-energi lysstofrør i staldene.

Udbringning af husdyrgødningen sker med transportere der kan indeholde store mængder. Dette sikres ved at bruge en maskinstation der kører med de største møgspredere, hvilket nedsætter antallet af transportere og dermed også energiforbruget.

For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere, når staldene rengøres. Vandforbruget kontrolleres løbende, ca. én gang hver måned

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Energi- og vandforbruget bør følges løbende, og forbruget bør af flere årsager til stadighed søges minimeret. Det vil være i ejers egen interesse at minimere driftsomkostningerne med hensyn til forbrug af energi, hvorfor Silkeborg Kommune antager, at der ikke vil blive forbrugt mere energi end nødvendigt.

For at kunne vurdere forbruget skal det kunne sammenlignes med de tidligere års forbrug for at se om forbruget har været stigende. Det er derfor nødvendigt at lave registreringer af forbruget. Registreringerne skal kunne fremvises ved tilsyn på ejendommen.

Energi-forbrug

Det nuværende elforbrug på 33-34.000 kWh/år forventes ikke at ændre sig i ansøgt drift og giver et forbrug på ca. 78 kWh/år per slagtekalv. Det har ikke været muligt at finde retningsgivende tal for elforbruget for slagtekalveproduktion. Elforbruget er beskedent, da der er naturlig ventilation i stalden, med undtagelse af kalvestalden. Det primære elforbrug er til belysning, genindvinding af varme, foderblanding og foderanlæg. I staldene er der imidlertid naturligt lysindfald og der anvendes lav-energi lysstofrør i staldene. I alle stalde er der LUX styring af lyset.

Varmegenindvinding fra dybstrøelse dækker energibehov til opvarmning af stuehus samt alt varmt vand i staldene. Transport af dybstrøelse til udbringning i 18 tons vogne, minimerer antallet af transportere og dermed energiforbruget til transport. Det vurderes et energiforbruget på ejendommen ikke er unødigt højt og med de beskrevne tiltag og vilkår i afgørelsen leves op til kravet om BAT for en husdyrproduktion af den angivne størrelse.

Vand-forbrug

Ifølge normtal fra Landbrugets vejledning om erhvervsmæssigt dyrehold mv. (håndbog om kvæghold 2008) er vandforbruget på ca. 8,7 m³/år for slagtekalve. Ved 435 stk. slagtekvæg giver det et vandforbrug på ca. 3800 m³/år.

Vandforbruget i en slagtekalveproduktionen er forholdsvis lavt, Det drejer sig primært om drikkevand og vand til årlig rengøring af stalde, som sker med højtryksrensere, hvilket er vandbesparende. Det samlede forbrug forventes at stige med ca. 20 % efter udvidelse (se tabel 4.5.1), svarende til ca. 20 % udvidelse af besætningen. Derfor vurderes det at vandforbruget ikke er unødigt højt og lever op til kravet om BAT for en husdyrproduktion af den angivne størrelse.

Silkeborg kommune vurderer samlet at ansøgers estimat af vandforbrug og energiforbrug i ansøgt drift ikke er unødigt højt, og der er fortaget tiltag for at reducere vand- og energiforbruget. Det vurderes, at ejendommen i betragtning af dens størrelse og produktion lever op til kravet om BAT indenfor vand- og energiforbrug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 4.5.1. Vandforbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om måneden og indføres i driftjournal, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug (se driftsinstruks bilag 10.0.1)
- ❖ 4.5.2. El-forbruget skal registreres på hovedmåleren mindst 1 gang om måneden, forbruget skal indføres i driftjournal, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug. (se driftsinstruks bilag 10.0.1)

4.6 SPILDEVAND HERUNDER REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Spildevand fra produktionen udgøres af vand fra rengøring af maskiner og sprøjteudstyr, vand til rengøring af stalde og drikkevandsspild. Dertil kommer opsamling af vand fra møddingplads samt regnvand fra befæstede arealer og tagflader.

Mængden af spildevand fra rengøring af maskiner, påfyldning af sprøjter, rengøring af stalde og drikkevandsspild udgør ca. 50 m³. Mængden af regnvand fra tagflader (3134 m²) og befæstede arealer (ca. 400 m²) udgør 2470 m³ efter udvidelsen ved 0,7 m regn/m².

Vask af maskiner og påfyldning af vand og kemikalier på marksprøjter sker på møddingspladsen. Placeringen ses af bilag 3.2.1 og figur 3.2.1. Påfyldning af vand sker fra en skyllevandstank med kontraventil placeret over kalvestalden.

Spildevandet som tilledes møddingpladsen ledes til opsamlingsbeholder på 16 m³, hvorfra det manuelt kan pumpes til en ajlebeholder på ca. 50 m³. Drikkevandsspild og vaskevand fra rengøring af småkalvestalden ledes direkte til ajlebeholderen (se bilag 3.2.1 og figur 3.2.1). Mængden af spildevand som tilledes ajlebeholderen udgør ca. 50 m³, udover bidrag fra regnvand. Beholderen tømmes 2 gange årligt med slamsuger, og vandet spredes på markerne. Tilstrækkelig opbevaringskapacitet er behandlet i afsnit 5.2.

I ungdyrstaldene opsuges drikkevandsspild af dybstrøelsen, og der forekommer ikke rengøringsvand. Staldene rengøres ikke efter udmugning, og i den udstrækning af inventaret skal vaskes vil dybstrøelsen opsuge vandet.

Alt tagvand og overfladevand fra befæstede arealer føres p.t. via drænledninger til § 3 område syd for ejendommen. Afløbsforholdene for tagvand er angivet på oversigtskort bilag 3.2.1 og figur 3.2.1.

Der er ikke sanitært spildevand fra driftsbygninger. Sanitært spildevand fra beboelse ledes til triks-tank og sivedræn syd for indkørslen til ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Spildevand fra rengøring af maskiner og påfyldning af sprøjter tilledes møddingplads og ledes til ajlebeholder. Dette er i overensstemmelse med husdyrgødningsbekendtgørelsens regler. Spildevandsmængden forventes, at være indregnet i normtallene for flydende gødningsmængder. Ligesom der er indregnet standardmængder af regnvand til møddingpladsen.

Kommunen vurderer, at opbevaringskapaciteten i opsamlingsbeholder og ajlebeholder er tilstrækkelig til at rumme de givne mængder spildevand i ansøgt drift, for yderligere oplysninger henvises til afsnit 5.2 om flydende husdyrgødning.

Påfyldning og vask af marksprøjter på møddingspladsen med opsamling til ajlebeholder vurderes at opfylde kravene til påfyldnings- og vaskepladser i *Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (Bek. Nr. 268 af 31-03-2009)*. Der er ca. 90 m til § 3 naturområdet med eng, mose og sø syd for ejendommen. Terrænet skråner svagt mod naturområdet, men da påfyldning og vask sker på tæt betonplads med bortledning af spildevandet til ajlebeholder vurderes ikke at være risiko for afløb til naturområdet.

Der må ved påfyldning af sprøjter ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tappestedet og væske i sprøjten. Da påfyldningen sker fra en skyllevandstank med kontraventil vurderes bekendtgørelsens krav at være opfyldt.

Tagvand og vand fra befæstede arealer ledes p.t. via dræn til mosen og søen syd for ejendommen. Regnvand fra det befæstede areal, som ligger mellem møddingspladsen og stalden, kan indeholde næringsstoffer. For at undgå, at næringsstofferne ledes til mosen og søen, skal vandet ledes til en faskine, hvorfra det nedsives. Det indarbejdes som et vilkår i afgørelsen at bortskaffelse af tagvand og vand fra befæstede arealer med afløb, skal ledes til faskine. Projekt med oplysninger om dimensionering og placering skal indsendes til kommunen inden 1. september 2010. Med den beskrevne håndtering af overfladevand fra det befæstede arealer vurderes det, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af mosen/søen med næringsstoffer.

Kommunen vurderer at det spildevand, der er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelses regler.

Kommunalbestyrelsen vurderer at spildevand omfattet af *Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (Bek. Nr. 268 af 31-03-2009)* håndteres i overensstemmelse med denne bekendtgørelses regler.

Kommunen vurderer af afledning af overfladevand (tagvand o.l.) sker i henhold til miljøbeskyttelseslovens bestemmelser. Der nedsives ikke regnvand tættere end 25 m fra drikkevandsboringer og der udledes ikke regnvand direkte til vandløb.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 4.6.1. Al vask af traktor, maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til og ajlebeholder. Udbringning skal ske jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens regler for udbringning af husdyrgødning/spildevand
- ❖ 4.6.2. Ejendommens befæstede arealer skal holdes rene og fri for foder- og gødningsrester

- ❖ 4.6.3. Tagvand og overfladevand fra befæstede arealer skal ledes til faskine. Projekt med oplysninger om dimensionering og placering skal indsendes til kommunen inden 1. september 2010.

4.7 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Fast affald afhentes hver 14 dag i 1 m³ container og leveres til kommunens affaldsopsamling af vognmand. Der afhændes typisk wrapplastik, fodersække, mælkepulversække, halmstrikke og andet almindeligt landbrugsaffald. Mængden af affald vil stige minimalt som følge af udvidelsen, men der vil være lidt mere wrapplastik og mælkepulversække.

Spildolie opsamles i beholder placeret på betongulv i maskinhus (ved Ungtyrestald I, se bilag 3.2.1) med adgang til opslugende materiale. Olien leveres til genbrugsplads.

Døde dyr opbevares under presenning vest for Ungtyrestald IV, inden de afhentes til destruktion af DAKA. Placering ses på oversigtstegning figur 3.2.1 og bilag 3.2.1.

Evt. rester af medicin returneres til dyrlæge. Bortskaffes i henhold til kommunens affaldsregulativ.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, derfor skal alt affald fra ejendommen bortskaffes i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ. De gældende affaldsregulativer kan findes på kommunens hjemmeside. www.silkeborgkommune.dk

Kommunen vurderer, at der ikke vil være problemer med hensyn til affaldsbortskaffelsen fra virksomheden.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 4.7.1. Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som ”særligt affald” og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald. Medicin (lægemidler) må ikke opbevares sammen med levnedsmidler eller foderstoffer.

4.8 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er følgende olietanke på ejendommen:

Overjordisk diselolietank fra 1987 på 1.200 liter, som anvendes til maskiner. Stuehus opvarmes ved varmegeninndvinding fra dybstrøelse. Tanken er placeret i laden/maskinhuset. Placering ses på oversigtstegning figur 3.2.1 og bilag 3.2.1. Der er fast bund i maskinhuset uden afløb og der er adgang til

Miljøgodkendelse til Smingegårdsvej 14. 8600 Silkeborg.

opsugende materiale. Der er automatstop på dieselpumpen. Foruden diselolie opbevares 40-50 l smørelser og 40-50 l spildolie i laden.

Der opbevares ca. 50 l pesticider i gammel lade jf. oversigtstegning figur 3.2.1. Pesticiderne opbevares i frostfrit rum i et uaflåst skab, som er sikret med reb.

Der vil blive indkøbt en fryser til opbevaring af sprøjtegifte, som vil blive aflåst. Dette hindrer utilsigtet adgang til kemikalierne samt frostsprængning af emballage og der er ingen afløb fra fryseren.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Spildolie opsamles i beholder placeret på betongulv i maskinhus med adgang til opsugende materiale. Olien leveres til genbrugsplads.

Silkeborg Kommune vurderer, at håndtering og opbevaring af kemikalier m.v. vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende regler og nedenstående vilkår overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 4.8.1. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

4.9 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af driftsuheld. Medarbejder og andre med fast adgang til bedriften vejledes i beredskabsplanen. Beredskabsplanen får en fast plads med nem adgang.

Driftsforstyrrelser og uheld på ejendommen kan primært opstå i forbindelse med fejl i foderblandinger, opbevaring af dybstrøelse i markstak og håndtering af pesticider og olie.

Risiko for uheld minimeres ved, at anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad at det sikrer en korrekt brug og effekt. Som i øvrigt beskrevet i ansøgningen håndteres dybstrøelse i markstak, pesticider og olier netop med henblik på at minimere risikoen for uheld.

Nedenfor er gennemgået de vigtigste kilder til uheld.

Forurening fra dybstrøelse i markstak samt under transport

Der vil kunne ske uheld med dybstrøelse i markstak, såfremt der sker saftafløb til vandløb, natur, boring m.v.

Risiko for uheld med Dybstrøelsen i markstak reduceres ved, at hovedparten af dybstrøelse udbringes direkte på marken. Den resterende dybstrøelse, som anbringes i markstak placeres længst muligt

Miljøgodkendelse til Smingegårdsvej 14. 8600 Silkeborg.

væk fra følsom natur m.v. samt overdækkes med lufttæt materiale. Placeringen af markstakken ændres hvert år og placeringer tager hensyn til utilsigtet afløb fra stakken.

Der vil kunne ske mindre tab af fastgødning i forbindelse med transport. Dette vil blive opsamlet umiddelbart efter uheldet opdages.

Forurening med olie og kemikalier

Der vil kunne tabes olie og kemikalier f.eks. ved opfyldning, rengøring og under transport rundt på ejendommen.

For at mindske forureningen ved et evt. uheld forefindes materiale til opsugning af spildt olie og kemikalier.

Kemikalier opbevares i et, aflåst og frostfrit rum. Dette hindrer utilsigtet adgang til kemikalierne samt frostsprængning af emballage. Der er hverken dræn i rummet eller fald mod åbningen.

Marksprøjten fyldes og rengøres på møddingplads med afløb til ajlebeholder.

Diesel til maskinerne tankes på fast underlag uden afløb. Der er automatstop på dieselpumpen

Sker der uheld på ejendommen af væsentligt omfang vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet. For at minimere omfanget af eventuelle uheld, er der ophængt vejledning til hvem der skal underrettes og disses telefonnumre.

Der udarbejdes en beredskabsplan, der beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af en række kritiske situationer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det vil altid være risiko for, at der sker uheld på et landbrug med en eller flere medarbejdere. Det er derfor vigtigt, at der udarbejdes en beredskabsplan, hvori handleplaner er gennemtænkt og beskrevet hvis uheldet skulle være ude. Beredskabsplan skal være udarbejdet og indsendt til kommunen senest 3 måneder efter godkendelsen er givet, det vil sige den 1. september 2010. Der er fastsat vilkår for dette samt indhold af beredskabsplan.

I tilfælde af udvaskning eller afstrømning fra markstakken kan det lokale vandmiljø skades. Markstakke må ifølge § 9 stk. 1 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, ensilage m.v. ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand. Stakken må derfor f.eks. ikke placeres på arealer som skråner mod vandløb og søer. Endvidere skal markstakke i lighed med møddingspladser, stalde m.v. overholde afstandskravene i § 8 stk. 1 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Herunder krav om minimum 15 m til vandløb/dræn/sø, 25 m til ikke-almen vandforsyning

Vand fra ejendommens tagflader (og befæstede arealer) ledes via dræn væk fra ejendommen. På fig. 5.6.1. i afsnittet *fastgødning inkl. dybstrøelse* er indtegnet en 15 meter bufferzone om omkring dræn og en 50 meter bufferzone omkring § 3-mose/sø, hvor der ikke må placeres markstak.

I afgørelsen enkelte afsnit om f.eks. fodring, spildevand, råvarer og hjælpestoffer, flydende- og fast husdyrgødning og transport er fastsat vilkår til driften, for at mindske risikoen for driftsforstyrrelser

og uheld Såfremt afgørelsens vilkår og gældende lovgivning overholdes vurderes det, at ejendommen sikres i et rimeligt omfang mod driftsforstyrrelser og uheld.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 4.9.1. Der skal udarbejdes en beredskabsplan, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Beredskabsplan skal være udarbejdet og indsendt til kommunen senest 3 måneder efter godkendelsen er givet, det vil sige den 1. september 2010. Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:
 - Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
 - Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres og hvordan.
 - Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
 - En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.
- ❖ 4.9.2. Beredskabsplanen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften. Den driftsansvarlige skal løbende sikre sig, at husdyrbrugets medarbejdere er bekendt med gældende regler - herunder beredskabsplanen - og overholder dem i praksis.

5 GØDNINGSPRODUKTION OG -HÅNDBETING

5.1 GØDNINGSTYPER OG MÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Produktionen af dybstrøelse på ejendommen øges fra 1680 ton i nudrift til ca. 2000 ton i ansøgt drift (se bilag 5.1.1). Der er ingen produktion af gylle. Udnyttelseskravet til dybstrøelse er 45 %.

I nudrift indeholder den producerede husdyrgødning ifølge gødningsregnskabet i IT ansøgningsssystemet ca. 12.810 kg N/år og 2.020 kg P/år til udspreddning (fraregnet husdyrgødning afsat udenfor harmoniareal). Der modtages ikke husdyrgødning til bedriften. Ca. 630 kg N/år og 100 kg P/år af den producerede gødningsmængde afsættes til aftalearealer.

I ansøgt drift øges produktionen af husdyrgødning til udspreddning med ca. 25 %. Ifølge gødningsregnskabet indeholder den producerede husdyrgødning ca. 16.100 kg N/år og 2.510 kg P/år. Heraf afsættes ca. 1.540 kg N/år og 240 kg P/år til aftalearealer. Der modtages ikke husdyrgødning. Se tabel 5.1.1. Gødningsregnskabet ses i ansøgningskemaet, version 5, vedlagt som bilag 1.1.1.

Tabel 5.1.1 Viser gødnings typer der indgår i produktionen i ansøgt drift, hvor meget der afsættes og modtages, indholdet af kvælstof og fosfor i disse samt udnyttelses procenten, og hvor mange DE gødningen ca. stammer fra.

Gødningstype	Kg kvælstof	Kg fosfor	Udnyttelses %	DE
Gylle kvæg	-	-	-	-
Dybstrøelse kvæg	16.102	2.511	45	145,2
Modtaget husdyrgødning	-	-	-	-
Afsat ved afgræsning, omdrift (*)	-	-	-	-
Afsat husdyrgødning (dybstrøelse)	-1537	-235	45	-14
I alt til rådighed (ejede/forpagtede arealer)	14.565	2.276		131,2

(*) Gødning fra 3,5 DE afsat udenfor udspreddningsarealet i sommerhalvåret, er trukket ud af gødningsregnskabet.

Tabel 5.1.2. Tabellen viser hvem der fremover afsættes gylle til og hvor meget.

Modtager (navn og adresse)	Modtager (Cvr. nr.)	Antal DE	Antal ha	Forpagning/aftale	Har søgt arealgodkendelse? (ja/nej)
Torkild Pedersen. Resenbrovej 40, 8600 Silkeborg		14,0	10,0	Aftaleareal	Nej

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriften råder i ansøgt drift over 93,9 ha arealer, hvoraf 87,9 ha er udspretningsarealer og 6 ha er ekstensivt drevene arealer udenfor harmoni. Hertil kommer et aftaleareal på ca. 10 ha. Således at der i ansøgt drift indgår i alt ca. 97,9 ha udspretningsarealer.

Ansøger producere i ansøgt drift dybstrøelse svarende til ca. 148 DE, heraf afsættes ca. 3,5 DE udenfor udspretningsarealet og ca. 14 DE afsættes til aftalearealet. Der udbringes i alt husdyrgødning svarende til 131,4 DE på 87,9 ha ejede og forpagtede arealer. Det giver et gennemsnitligt husdyrtryk på 1,49 DE/ha, hvilket betyder at det generelle harmonikrav er overholdt på ejede og forpagtede arealer. Aftalearealet modtager fra ansøger husdyrgødning op til 1,4 DE/ha. Hvorfor aftalearealet ikke kan modtage husdyrgødning fra anden side.

5.2 FLYDENDE HUSDYRGØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Da alle dyrene går på dybstrøelse er der kun flydende husdyrgødning i form af møddingssaft. Møddingspladsen har afløb til en ajlebeholder på 16 m³, hvorfra det manuelt kan pumpes til en ajlebeholder på ca. 50 m³. Den nyeste beholder på 16 m³ er fra 1976. Alderen på den anden beholder er ukendt. Beholderen ligger umiddelbart syd for møddingspladsen, se oversigtplan bilag 3.2.1.

Foruden møddingssaft tilføres ajlebeholderen drikkevandsspil og vaskevand fra rengøring af småkalvestalden, drikkevandsspild og vask af maskiner og sprøjteudstyr på møddingspladsen. Vaskevand fra stalden løber direkte til den gamle beholder.

Produktion af møddingssaft er opgjort til ca. 60 m³ (møddingsplads 175 m² * regn 0,4 meter), idet der regnes med 0,4 m regn, da halmen suger vand på møddingspladsen. Drikkevandsspild og vaskevand fra rengøring af småkalvestalden og maskiner er ifølge ansøgningens oplysninger ca. 50 m³. Det vil sige ajlebeholderen tilføres i alt ca. 110 m³. Hvilket svare til en opbevaringskapacitet på ca. 7,4 mdr. Beholderen tømmes 2 gange årligt med slamsuger, og vandet spredes på markerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge § 6 i *Bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2006 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.* skal husdyrbrug, der oplagrer husdyrgødning, have opbevaringsanlæg for husdyrgødning med en kapacitet, der er tilstrækkelig til, at udbringningen kan ske i overensstemmelse med gældende regler herfor. Udnyttelsen af husdyrgødningens næringsstofindhold skal opfylde kravene i bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække. Opbevaringsanlægget skal mindst have kapacitet til 6 måneders tilførsel. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil dog normalt svare til mindst 9 måneders tilførsel.

En opbevaringskapacitet på 7,4 måneder til møddingssaft er relativ lav. Beholderne tømmes imidlertid to gange om året, typisk første gang i februar og anden gang i september og slangeudlægges på græs eller vinterafgrødearealer. Såfremt udbringning kan ske i overensstemmelse med lovgivningens regler for udbringning og krav til udnyttelse af husdyrgødningens næringsstoffer, vurderes en opbevaringskapacitet på 7,4 måneder til flydende husdyrgødning (møddingssaft) at være tilstrækkelig i det

konkrete tilfælde. Der skal ved tilsyn kunne fremvises dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, f.eks. i form af mark- og gødningsplaner.

Da beholderne er under 100 m³ er de ikke automatisk omfattet af beholderkontrol. De to beholdere er gamle og deres tilstand er ukendt. I forbindelse med udvidelsen af husdyrholdet er det et vilkår, at beholderen kontrolleres for styrke og tæthed, for at undgå utilsigtet forurening af det omgivende miljø. Den første beholderkontrol skal foretages senest et år efter godkendelsen er givet, og herefter mindst hvert 10. år.

Såfremt nedenstående vilkår og gældende lovgivning overholdes vurderes det, at opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning ikke vil medføre væsentlig påvirkning af omgivende natur og miljø.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår

- ❖ 5.2.1. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for, at en opbevaringskapacitet på 7,4 måneder til flydende husdyrgødning er tilstrækkelig, f.eks. i form af mark- og gødningsplaner.
- ❖ 5.2.2. Ajlebeholderen skal gennemgå en autoriseret beholderkontrol senest et år efter godkendelsen er givet, det vil sige senest den 1. juni 2011, og herefter mindst hvert 10. år.

5.3 GYLLEFORSURING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Gylleforsuring anvendes ikke, da husdyrbruget ikke producerer gylle.

5.4 GYLLESEPARERING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Gylleseparering anvendes ikke, da husdyrbruget ikke producerer gylle.

5.5 GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Gyllekøling anvendes ikke, da husdyrbruget ikke producerer gylle.

5.6 FASTGØDNING INKL. DYBSTRØELSE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der forventes en årlig produktion på ca. 2.000 t dybstrøelse, svarende til ca. 3400 m³, jf. ansøgers kapacitetsberegning bilag 5.1.1.

I småkalvestalden, hvor der går tyrekalve fra 50 kg til 100 kg, muges ca. hver tiende dag. Gødnin-gen fra 435 tyrekalve (ca. 14,2 DE) i stalden opbevares på møddingsplads. Den teoretiske produkti-on af dybstrøelse, som skal opbevares på møddingsplads er beregnet til ca. 330 m³ (3400 tons dybstrøelse *14,2 DE/148,5 DE). Placering af møddingsplads ses på oversigtsplan bilag 3.2.1. Møddingpladsen har afløb til ajlebeholder og måler 143 m² (11m x 13m). Møddingpladsen tømmes to gange om året.

Der er 2 meter randzone på møddingpladens ene side og 1 meter mur på de øvrige sider. Når der regnes med en gennemsnitlig møddingshøjde på 1,5 m og en randzone på 22 m² kan der opbevares ca. 175 m³ dybstrøelse på pladsen (l:(11 m – 2 m) x b:13 m x h:1,5 m = 175 m³). Med en teoretisk produktion af dybstrøelse på 330 m³ per år, giver dette en opbevaringskapacitet på ca. 6,4 måneder.

Møddingspladsen er uden overdækning, da der er daglig tilførsel af husdyrgødning.

I Ungdyrstaldene I-IV muges hver 5-6 måned. Dybstrøelsen har derfor karakter af kompost og må opbevares i markstak. Den årlige produktion af dybstrøelse, som må opbevares i markstak, udgør 3070 m³.

Dybstrøelse udbringes, for langt størstedelens vedkommende, direkte på marken og nedpløjes. Stal-dene benævnt ungtyre I og ungtyre III og ungtyre IV tømmes typisk i august/september inden vinter-sæden og igen i marts/april inden etablering af vårsæden. Herved udbringes minimum 70 % af dybstrøelsen direkte til nedpløjning, svarende til ca. 1400 tons eller 2380 m³

Den resterende dybstrøelse ca. 700 m³ anbringes i markstakke, der overdækkes med genbrugsplastic fra halmtakke. Markstakke ligger længst muligt væk fra følsom natur og kun på samme sted i højst 12 måneder, og derefter først igen på samme sted efter 5 år. Placering sikre mod utilsigtet afløb. Markstakke forefindes typisk i den sene vinter og først på foråret.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ifølge kapacitetsberegningen er der en opbevaringskapacitet på møddingpladsen til 6,4 måneders pro-duktion. Dette svare meget godt til, at der i praksis er konstateret, at der er opbevaringskapacitet til ca. 6 måneder, da møddingpladsen ved tilsyn ultimo september 2009 var fyldt.

En opbevaringskapacitet på 6 måneder til dybstrøelse, som ikke må lægges i markstak overholder netop husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om, at opbevaringsanlæg mindst skal have kapacitet til 6 måneders tilførsel. Den tilstrækkelige opbevaringskapacitet vil dog normalt svare til mindst 9 må-neder. Ansøger har oplyst, at møddingpladsen tømmes to gange om året, typisk første gang i marts/april måned inden etablering af vårafgrøder og anden gang i september inden etablering af

vinterafgrøder. Såfremt udbringning kan ske i overensstemmelse med lovgivningens regler for udbringning og krav til udnyttelse af husdyrgødningens næringsstoffer, vurderes en opbevaringskapacitet på 6 måneder til dybstrøelse, som ikke må ligge i markstak at være tilstrækkelig i det konkrete tilfælde. Der skal ved tilsyn kunne fremvises dokumentation for, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, f.eks. i form af mark- og gødningsplaner.

Da der er daglig tilførsel af husdyrgødning til møddingpladsen, vil det være meget uhensigtsmæssigt at overdække møddingpladsen. Der er ikke krav om overdækning af møddingpladser med daglig tilførsel. Det, at møddingpladsen ikke er overdækket, er med til at give fluegener på ejendommen og i nærområdet. Dette uddybes i afsnit 6.3 om fluer og skadedyr. Derudover er der en større ammoniakfordampning og større lugtgener fra en møddingplads uden overdækning.

Nærmeste nabo til møddingpladsen er beboelsen Smingegårdsvej 16, som ligger ca. 140 m nordøst for pladsen. Med den beskrevne afstand vurderes det, at beboelsen ikke påvirkes væsentlig med lugt fra møddingpladsen.

Ca. 80 meter sydøst for møddingpladsen ligger en eng, en mose og en sø omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Terrænet skræner kun svagt mod naturområdet (< 6 grader) og der vurderes ikke at være risiko for direkte afstrømning til naturområdet ved lækage eller andet uheld i forbindelse med møddingpladsen. Afsætning af ammoniak til naturområdet behandles i afsnit 6.1 om ammoniak og natur.

Ifølge oplysningerne i ansøgningssystemet udbringes minimum 70 % af dybstrøelsen direkte fra stald til nedpløjning. (virkemiddel i forhold til 15 % ammoniakreduktion) og ca. 330 m³ anbringes på møddingsplads. Ud af en årlig produktion af dybstrøelse på 3400 m³ anbringes op til 700 m³ dybstrøelse derfor i markstak.

Direkte udbringning og nedpløjning af 70 % dybstrøelse benyttes som et virkemiddel for at kunne leve på til det generelle ammoniakreduktionskrav, og der stilles vilkår om dette i afgørelsen, og det dokumenteres gennem driftsjournal. Ud fra den beskrevne driftsform og to gange årlig tømning af ungdyrsstaldene vurderes det, at være meget sandsynligt at min. 70 % dybstrøelse kan udbringes direkte.

I tilfælde af udvaskning eller afstrømning fra markstakken kan det lokale vandmiljø skades. Markstakke må ifølge § 9 stk. 1 i Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, ensilage m.v. ikke medføre risiko for forurening af grund- eller overfladevand. Stakken må derfor f.eks. ikke placeres på arealer som skræner mod vandløb og søer. Endvidere skal markstakke i lighed med møddingspladser, stalde m.v. overholde afstandskravene i § 8 stk. 1 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Herunder krav om minimum 15 m til vandløb/dræn/sø, 25 m til ikke-almen vandforsyning og 30 m til naboskel. Afstandskravene fremgår af tabel 3.1.1.

Vand fra ejendommens tagflader ledes via dræn syd for ejendommen, hvor der ligger et § 3 naturområde. På figur 5.6.1 er indtegnet en 15 meter bufferzone om omkring dræn, hvor der ikke må placeres markstak.

Ifølge ansøgers oplysninger lægges markstakke længst muligt væk fra følsom natur. På figur 5.6.1 er indtegnet en 50 m bufferzone rundt om § 3-naturområdet ved ejendommen, hvor der ikke må placeres markstakke. Dette vurderes at sikre mod utilsigtet afløb til naturområdet og reducere afsætningen af ammoniak på naturområdet.

Figur 5.6.1. Bufferzone omkring § 3 natur og kendte dræn

Det vurderes, at når dybstrøelse, som anbringes i markstak, er overdækket og overholder afstandskravet på 30 m til naboskel vil opbevaringen ikke medføre væsentlige gener for eventuelle naboer.

Såfremt nedenstående vilkår og gældende lovgivning overholdes vurderes det, at opbevaring og håndtering af dybstrøelse ikke er til gene for de nærmeste naboer og ikke vil medføre væsentlig påvirkning af omgivende natur og miljø.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår.

- ❖ 5.6.1. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for, at en opbevaringskapacitet på 6 måneder til dybstrøelse, som ikke må lægges i markstak, er tilstrækkelig, f.eks. i form af mark- og gødningsplaner
- ❖ 5.6.2. Andelen af dybstrøelse, som udspredes direkte fra stalden, skal min. være 70 %.
- ❖ 5.6.3. Der skal løbende føres logbog over udbringning - og anvendelse af markstak til dybstrøelse, og kort med placeringer af markstak skal løbende opdateres. Oplysninger som skal indgå i logbog fremgår af driftsinstruks (bilag 10.0.1).
- ❖ 5.6.4. Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 50 m fra § 3 naturområde syd for ejendommen (se figur 5.6.1).

5.7 ANDEN ORGANISK GØDNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der modtages ikke anden organisk gødning som f.eks. slam på ejendommen.

6 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGET

6.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra anlæggets stalde og lagre i nudriften er på ca. 1.280 kg kvælstof pr. år og i ansøgt drift er på ca. 1.480 kg kvælstof pr. år. Projektet medfører således en forøgelse i ammoniakfordampningen på ca. 200 kg kvælstof pr. år.

Ca. 100 m sydøst for anlægget ligger en eng, en mose (130 m) og et vandhul, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttelse. Ca. 200 m vest for ejendommen ligger et overdrev på 0,96 ha, som ligeledes er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3-beskyttelse. Bedriftens udspretningsareal ligger ikke op til overdrevet. Ca. 900 m nord for ejendommen ligger EF-habitatområdet Gudenå og Gjærn Bakker. Naturen omkring ejendommen ses nedenfor på figur 6.1.1. og bilag 6.1.1.

Der produceres kun dybstrøelse på ejendommen, og der er derfor ikke i forhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen ingen krav om nedfældning indenfor 1000 m bufferzone til beskyttet natur.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Fra stald og lager sker der et luftbåret tab af kvælstof i form af fordampning af ammoniak. En del af den fordampede ammoniak falder ned i kort afstand fra kilden, hvilket kan forringe kvaliteten af skove og naturområder.

Beregninger, der er foretaget ud fra beregningsmetoderne i henhold til godkendelsesbekendtgørelsen, viser at fordampningen af ammoniak fra stald og lager øges med ca. 200 kg N/år til i alt 1.480 kg N/år i ansøgt drift.

Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak fremgår af bilag 3 til godkendelsesbekendtgørelsen, og er sammensat af et generelt krav om reduktion af ammoniakfordampning fra husdyrbruget og et krav om den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak af særlige naturområder.

Generelt ammoniakreduktionskrav

Ansøgning om miljøgodkendelse på Smingegårdsvej 14 er indsendt i 2008, hvor der generelt stilles krav om 20 % reduktion af ammoniaktabet fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med udgangspunkt i normtal 2005/2006 (referencestaldsystemet). For husdyrproduktioner på dybstrøelse i naturligt ventilerede stalde er der imidlertid et krav på 15 % reduktion. Reduktionskravet gælder for udvidelser samt stalde der renoveres – jf. bilag 3 i Bekendtgørelse nr. 294 af 31. marts 2009 om tilfaldelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

På Smingegårdsvej 14 foretages der ikke renovering af stalde, reduktionskravet gælder derfor for udvidelsen på 26,7 DE. Referencestaldsystemet for tyrekalve og ungtyre er dybstrøelse (hele arealet). Da alle ungdyrstalde er naturligt ventilerede, er reduktionskravet 15 % for udvidelsen. For udvidelsen i kalvestalden er reduktionskravet 20 %.

Det maksimalt accepterede ammoniaktab fra stald og lager er ifølge beregningerne i ansøgningssystemet 1.517 kg N/år. Det beregnede ammoniaktab fra stald og lager uden at indregne effekt af miljøtiltag på lagertab er 1.590 kg N/år. Andelen af dybstrøelse, som køres direkte ud og nedpløjes, øges imidlertid fra 65 % i nudrift til 70 % i ansøgt drift, hvilket giver en effekt af miljøtiltag i ansøgt drift på 106 kg N/år. Det samlede ammoniaktab fra stald og lager reduceres herved til 1.484 kg N/år i ansøgt drift og det samlede ammoniakfordampningen fra stalde og lagre reduceres med ca. 33 kg N mere, end hvad der er krævet for at overholde ammoniakreduktionskravet.

Silkeborg Kommune vurderer at husdyrbruget opfylder det generelle reduktionskrav på 15/20 % med hensyn til ammoniakfordampning i forhold til referencestaldsystemet. De ”overskydende” 33 kg N reduktion i ammoniakfordampning vurderes som frivillige i forhold til en eventuel senere udvidelse.

Idet andelen af dybstrøelse, som køres direkte ud og nedpløjes, bruges som et virkemiddel stilles der vilkår om at minimum 70 % af dybstrøelsen køres direkte ud og nedpløjes samt vilkår til kontrol af dette. Se afsnit 5.6 for dette.

Anlæggets påvirkning af beskyttet natur

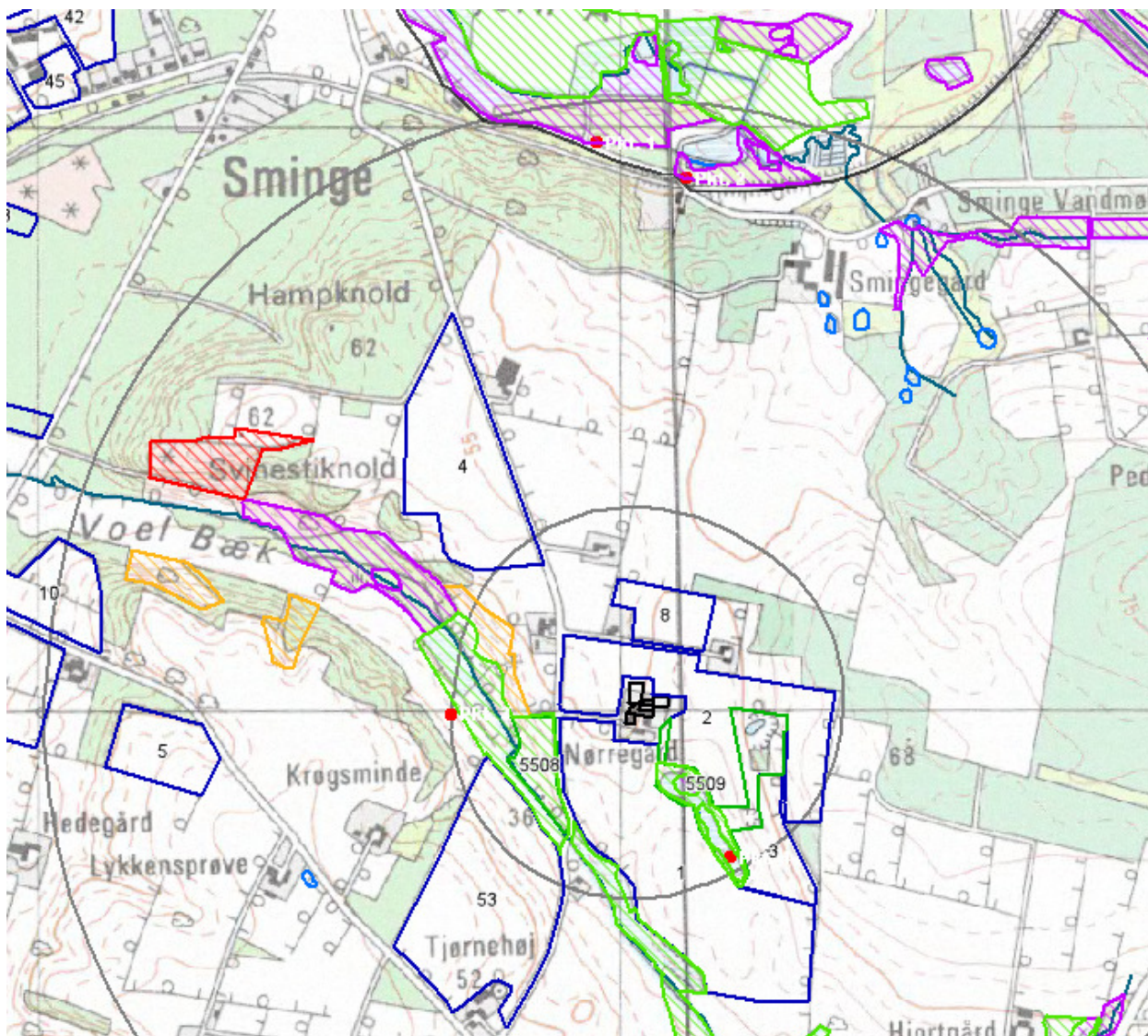
Beskyttede naturtyper § 7

I henhold til § 7 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* er udvidelse eller ændring af husdyrbrug, som medfører forøget ammoniakfordampning fra anlægget ikke tilladt, hvis der er mindre end 300 m fra anlægget til følgende beskyttede naturtyper: højmoser, Hede større end 10 ha, overdrev større end 2,5 ha, alle heder og overdrev indenfor internationalt naturbeskyttelsesområde samt lobeliesøer og en række andre ammoniakfølsomme søer. Merafsætningen af ammoniak på § 7-naturtyper beliggende indenfor 300-1000 m fra anlægget skal vurderes jf. § 25 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug* og må ikke overstige beskyttelsesniveauet angivet i bilag 3 til Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Det nærmeste naturområde, omfattet af § 7 i husdyrloven er en hede som ligger ca. 1,3 km nord for anlægget indenfor EF-habitatområdet Gudenå og Gjern Bakker. Anlægget overholder dermed afstandskravet i husdyrlovens § 7 og det generelle beskyttelsesniveau angivet i bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Da afstanden fra anlægget til naturområde er så stor, er det utvivlsomt, at der ikke vil ske en væsentlig påvirkning af naturområderne som følge af den øgede ammoniakemission fra anlægget.

Beskyttede naturtyper § 3

Naturområderne omkring ejendommen Smingegårdsvej 14 er vist på figur 6.1.1 og bilag 6.1.1. Kommunen har foretaget en konkret vurdering af projektets påvirkning af omkringliggende natur.

Figur 6.1.1 Beliggenhed af omgivende § 3-natur (eng = grøn, mose = pink, overdrev =gul, sø = blå) og EF-habitatområdet Gudenå og Gjern Bakker (sort kant) i forhold til ejendommen m. nærmeste udsprængningsarealer (blå kant). Beregningspunkter for ammoniakdeposition er angivet med rød prik.

Ca. 100 m sydøst for anlægget ligger en eng, en mose (130 m) og et vandhul, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Naturbeskyttelseslovens § 3 omfatter et generelt forbud mod at ændre i arealets tilstand. Naturområderne har en generel målsætning (B-målsatte) i Kommuneplan for Silkeborg Kommune. Udsprængningsarealerne 1, 2 og 3 grænser op til naturområderne. Naturområderne er en del af bedriftens ekstensivt drevne arealer, som afgræsses, men som ikke indgår i udsprængningsarealet.

Mose- og engområdet (tv i figur 6.1.2) er besigtiget af Århus Amt den 16. august 2006. Store dele af området er domineret af lysesiv og dyndpadderok. Der blev ved besigtigelsen ikke fundet betydelig forekomst af plantearter som er karakteristiske for ammoniakfølsomme naturtyper.

Fig. 6.1.2. § 3-natur syd for ejendommen

Tålegrænsen for mesotrofe lavmoser og eng er fastsat til 15-25 kg N/år. I det konkrete tilfælde vurderes tålegrænsen at ligge i den øverste ende af intervallet.

Da naturområderne ligger nærmere end 300 m på ejendommen, kan der ikke laves ammoniakdepositionsregninger i ansøgningsystemet. Der er laves en depositionsregning ved 300 m, som giver en merdeposition på ca. 0,03 kg N/ha/år og en samlet deposition fra anlægget på 0,21. Baggrundsbelastningen i Silkeborg Kommune er på 14 kg N/ha/år (DMU 2007).

Da der er tale om ikke særlige kvælstoffølsomme naturområder med generel målsætning vurderes en mer-emmission af ammoniak på ca. 200 kg N/år fra anlægget og et bidrag fra udspredding af husdyrgødning på de tilstødende arealer ikke at føre til en væsentlig påvirkning af det pågældende naturområde.

Ca. 200 m vest for anlægget ligger et overdrev på 0,96 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Naturområdet har en generel målsætning (B-målsætning) i Kommuneplanen.

Overdrevet udgøres hovedsagelig af en stejl skrænt ned mod Voel Bæk. Lokaliteten er besigtiget af Århus Amt den 16. august 2006, hvor den blev C-værdisat, da naturtilstanden var ringe.

Tålegrænsen for sure overdrev er fastsat til 10-20 kg N/år. I det konkrete tilfælde vurderes tålegrænsen at ligge i den øverste halvdel af intervallet.

Der er laves en depositionsregning ved 300 m, som giver en merdeposition på ca. 0,07 kg N/ha/år og en samlet deposition fra anlægget på 0,48 kg N/ha/år. Med en baggrundsbelastning på 14 kg N/ha/år ligger den samlede belastning under naturtypens tålegrænse.

Da den aktuelle naturtilstand for overdrevet er ringe og merbidraget med ammoniak er meget beskedent vurderer kommunen, at udvidelsen kan realiseres uden at medføre væsentlige ændringer i overdrevets tilstand.

Der findes yderligere en række B-målsatte lokaliteter med beskyttet natur indenfor 1000 meter fra husdyrbrugt. Se figur 6.1.1 og bilag 6.1.1. Disse naturlokaliteter vurderes på baggrund af deres afstand fra husdyrbruget og den forholdsvis lille ammoniakemission ikke at blive påvirket væsentligt af udvidelsen.

Natura 2000 områder

Ca. 900 m nord for anlægget ligger EF-habitatområdet Gudenå og Gjern Bakker. Lige indenfor habitatområdet nærmest ejendommen ligger en B- målsat mose med træbevoksning (mose k694-05-mo). Naturområdet er registreret som Elle- og Askeskov ved vandløb, søer og væld (91E0) og danner udpegningsgrundlag for habitatområdet.

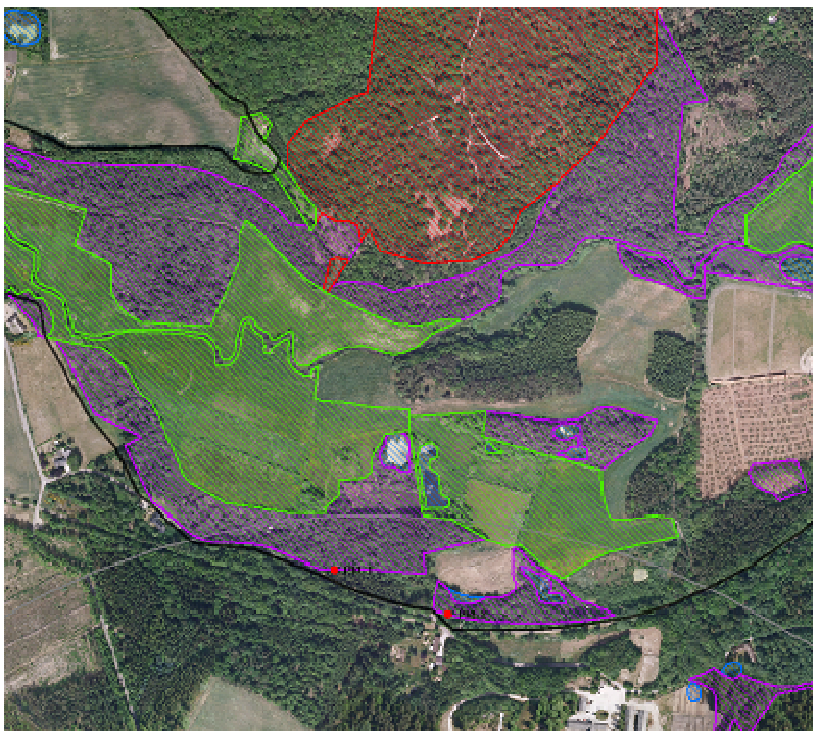
Mosen er besigtiget af Århus Amt den 4. august 2006. Der blev ved besigtigelsen ikke fundet betydelig forekomst af plantearter som er karakteristiske for ammoniakfølsomme naturtyper. Dog skal nævnes arter af tørvemosslægten og akselblomstret star.

Tålegrænsen for elle- og Askeskove ved vandløb, søer og væld er fastsat til 10-20 kg N/år. I det konkrete tilfælde vurderes tålegrænsen at ligge i den øvre halvdel af intervallet, da der ikke er registreret forekomst af følsomme laver på lokaliteten som ønskes beskyttet.

En overslagsberegning viser en merdeposition af ammoniak på max. 0,02 kg N/ha/år og en samlet deposition fra stald og lager på ca. 0,13 kg N/ha/år i punktet nærmest ejendommen (pkt. 2). Med en baggrundsbelastning på 14 kg N/ha/år i Silkeborg Kommune ligger den samlede belastning omkring naturtypens tålegrænse.

I den elektroniske ansøgning er foretaget en beregning af ammoniakafsætningen til mose K694-04-mo, som ligger lidt længere væk (pkt. 1). Den beregnede merbelastning er 0,01 og den samlede belastning (stald og lager) fra anlægget i ansøgt drift er 0,07 kg N/ha/år.

Det er kommunens vurdering at merbelastningen og den samlede belastning med ammoniak fra stald og lager på EF-habitatområdet, og de værdifulde naturlokaliteter, som findes her, er så lille, at det er utvivlsomt, at den hverken i sig selv eller i kommutation med andre projekter vil medføre ændringer i naturtilstanden.

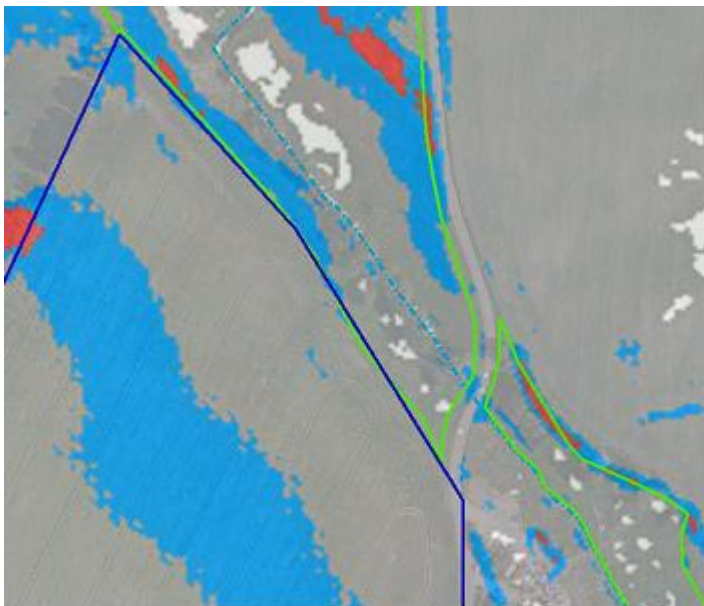

Figur 6.1.3. EF-habitatområdet Gudenå og Gjern Bakker

Det er Natur- og Miljøsektionens samlede vurdering, at emissionen af ammoniak fra anlægget, hverken i sig selv eller i kombination med andre kilder, vil medføre en væsentlig påvirkning af omkringliggende naturområder.

Natur og Udspretningsarealer

Der indgår ikke registreret § 3 natur i udspretningsarealet. En del udspretningsarealer (mark nr. 1, 2, 3, 7, 16, 46, 42, 18, 48 og 53) grænser op til § 3 natur eller EF-habitatområdet Gudenå og Gjern Bakker. Det nye udspretningsareal nr. 53 grænser op til en § 3 beskyttet eng (k684-05-en), og har en hældning på ca. 6 grader ned mod det smalle engparti. Arealet er besigtiget den 15. marts 2010. Det fremstår som moderat skrånende ned til den B-målsat eng ved Voel Bæk. Arealet flader lidt ud inden engen. De yderste meter af engen, som grænser op til udbringningsarealet, er tilgroet i brændenælder og andre næringstolerante urter. Sammensætningen af vegetationen i de yderste meter af engen indikerer, at engen er påvirket af næringsstoffer i randzonen ud mod udbringningsarealet. Engen er desuden besigtiget af Århus Amt den 16. august 2006 og der er fundet en karakteristisk eng- og mosevegetation med mange arter. Udbringning af husdyrgødning, kan føre til afstrømning af næringsstoffer til engen, hvilket yderligere kan fremme tilgroningen af næringstolerante arter som f.eks. stor nælde m.fl. på bekostning andre arter. Der er i det konkrete tilfælde tale om udbringning af dybstrøelse, og dette nedpløjes maks. 6 timer efter udbringning. Det vurderes derfor, at en to m dyrkningsfri bræmme langs engen, er tilstrækkeligt til at sikre, at der ikke sker spild af næringsstoffer til naturområdet. Det vurderes, at der ikke er risiko for direkte afstrømning til Voel Bæk.

Figur 6.1.4. Hældningskort for mark 53 (blå kant) og tilgrænsende § 3 eng (grøn kant) og Voel Bæk (blå stiblet). (hældning: > 12 grader = rød, 6-12 grader = blå, 0-6 grader = grå)

For de resterende udspretningsarealer, som grænser op til beskyttet natur, er der ikke hældning over 6 grader mod naturområderne, og det vurderes at der ikke er risiko for direkte afstrømning af næringsstoffer. Naturarealer er primært våde enge og en enkelt mose, som er B-målsatte i kommuneplanen. Naturarealerne er ikke særligt kvælstoffølsomme og vurderes ikke at blive væsentlige påvirket med ammoniak i forbindelse med udspredning af husdyrgødning på de tilstødende arealer. Areal nr. 46 ligger indenfor EF-Habitatområde Gudenå og Gjern Bakker. Arealet har ud fra en gennemgang af luftfotos hidtil været benyttet som landbrugsareal og anvendelsen af arealet vurderes ikke at medføre negative konsekvenser for de arter eller naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget for habitatområdet.

Bilag IV arter

Se afsnit 7.4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår.

- ❖ 6.1.1. På mark 53 skal der etableres en udyrket bræmme på 2 m langs § 3 beskyttet eng ved Voel Bæk (se bilag 6.1.1 og Fig. 6.1.5.).

6.2 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lugtemissionen er beregnet i det digitale ansøgningssystem ud fra oplysningerne om den ansøgte husdyrproduktion.

Beregningen af geneafstand tager udgangspunkt i følgende genekriterier:

- 5 OU_E/m^3 for eksisterende eller fremtidig byzone eller sommerhusområde
- 7 OU_E/m^3 for samlet bebyggelse eller område i landzone udlagt til boligformål, rekreative formål og lignende.
- 15 OU_E/m^3 for enkeltboliger uden landbrugspligt

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, som er Smingegårdsvej 18, ligger ca. 104 meter fra lugtcentrum af nærmeste produktions bygning, hvori der sker ændringer (Ungtyrestald III). Nærmeste lokalplanlagte område i landzone ligger ca. 800 m syd for lugtcentrum af nærmeste produktions bygning, hvori der sker ændringer (Kalvestald). Der er tale om et lokalplanlagt område til fritidsformål samt blandet bolig- og erhvervsformål ved Voel. Nærmeste byzone er Voel By, som ligger ca. 970 m syd for kalvestalden. Beliggenheden ses af figur 3.1.1 og bilag 3.1.1. (bemærk de angivne afstande er fra hjørnet af nærmeste bygning og ikke fra lugtcentrum)

Tabel 6.2.1. Viser hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper (geneafstanden). Her ses også afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type, som i dette tilfælde er større end $1,2 * \text{geneafstanden}$. Tabellen stammer fra it-ansøgningssystemet.

Områdetype	Beregnings model	Ukorrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter)	Korrigeret geneafstand (meter), nudrift	Vægtet gennemsnit-safstand (meter)	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	188,6			$> 1,2 * \text{geneafstand}$	Ja
Samlet Bebyggelse	Ny	106,0			$> 1,2 * \text{geneafstand}$	Ja
Enkelt bolig	Ny	69,7			$> 1,2 * \text{geneafstand}$	Ja

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lugtens udbredelse i nærområdet, afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen, se tabel 6.2.1. Beregninger af lugtgeneafstand laves efter to modeller. **FMK modellen** og den **nye lugtvejledning**. Den model som giver den længste geneafstand skal anvendes. Det er i det konkrete tilfælde den nye lugtmodel. Alle stalde indgår i beregningen.

Hvis der er andre husdyrbrug over 75 DE indenfor 100 til samme enkeltbeboelse eller indenfor 300 m til samlet bebyggelse, lokalplanlagt område i landzone eller byzone medregnes lugtbidraget fra disse husdyrbrug i lugtgeneafstanden. Dette er ikke tilfældet i den konkrete sag, kumulation med andre ejendomme medregnes derfor ikke.

Da Staldanlægget på Smingegårdsvej 14 ligger nord for byzone og lokalplanlagt område, indenfor intervallet 300 til 60 grader, skal geneafstanden reduceres 10 % i forhold til lokalplanlagt område og 5 % i forhold til byzone ol.

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser/bebyggelser indenfor de i tabel 6.2.1 nævnte 3 typer er overholdt. Kommunen vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Nærmeste naboer til møddingpladsen er beboelsen Smingegårdsvej 16, som ligger ca. 140 m nordøst for pladsen. Møddingpladsen er ikke overdækket, men på grund af afstand til naboer vurderes det, at de ikke vil blive påvirket væsentlig med lugt fra møddingpladsen.

Det meste af dybstrøelsen bringes direkte ud på markerne og nedpløjes. Når dybstrøelse bringes ud, vil der være lugtgener. Udspretningsarealerne nr. 13, 14, 15 ligger ca. 110-180 m fra nærmeste hus i byzone Resebro. Se figur 6.2.2. En afstand på mere en 100 m mellem udspretningsareal og beboelse vurderes at være tilstrækkeligt til at beboerne ikke påvirkes væsentligt med lugt, når husdyrgødningsbekendtgørelses krav overholdes. Herunder, at der ikke må udbringes på lørdage samt søndage og helligdage på arealer, der ligger nærmere end 200 m fra byzone, sommerhusområde samt område i landzone, der ved lokalplan er udlagt til boligformål er overholdt (jf. § 24). Der stilles derfor ikke vilkår til udspretning af husdyrgødning på disse arealer.

Fig 6.2.2. Udspretningsarealer ved Resebro By.

Markerne nr. 42 og 45 ligger op til den samlede bebyggelse Sminge og med en afstand på 5-30 m til de nærmeste boliger. Se figur 6.2.3. Der er fastsat vilkår om at der ikke må køres gylle ud i weekender og på helligdage på de nævnte marker. De beskrevne vilkår vurderes at være tilstrækkelig til at sikre, at beboerne ikke påvirkes væsentligt med lugt ved udbringning af husdyrgødning.

Fig 6.2.3. Udspretningsarealer ved den samlede bebyggelse Sminge

Det vurderes, at når den resterende dybstrøelse, som anbringes i markstak, er overdækket og overholder afstandskravet på 30 m til naboskel vil opbevaringen ikke medføre væsentlige gener for eventuelle naboer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 6.2.1. På markerne nr. 42 og 45 må der ikke udbringes eller transporteres husdyrgødning i på lør-, søn-, og helligdage (se figur 6.2.3 og bilag 7.1.1).

6.3 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bekæmpelse af skadedyr foretages efter anvisninger fra Århus Universitets skadedyrslaboratorium. Herunder biologisk og kemisk fluebekæmpelse samt bekæmpelse af rotter. Desuden følges de forbyggende foranstaltninger, som er fastlagt i Bekendtgørelse om bekæmpelse af rotter mv. (Bek. nr. 611 af 23. juni 2001).

Foder opbevares i siloer og foderblanding foregår automatisk med minimalt fodersplid. Herved reduceres risikoen for rotter og mus.

Fluebekæmpelse foretages ved at anvende neporex i dybstrøelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.), som skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt.

Silkeborg kommune vurderer, at der kan være en risiko for opformering af fluer og andre skadedyr. Ved tilsyn kunne det konstateres, at der er mange fluer på husdyrbruget. Det er derfor vigtigt at der opretholdes en god hygiejne, og daglig rengøring er en væsentlig parameter til bekæmpelse af fluer. Desuden er det vigtigt, at der foretages biologisk bekæmpelse af fluer i alle staldafsnit.

Denne lille stueflue kan sprede sig op til 1 km fra udklækningsstedet, men plagen er dog størst inden for en lille halv kilometer. Ejeren af husdyrbruget har pligt til at bekæmpe fluer, og den grundlæggende kendsgerning er:

Er husdyrbrug kan ikke producere fluer, hvis larverne ikke kan finde føde dvs. frisk, fugtig gødning.

Den vigtigste forholdsregel er, at holde husdyrbruget ren for gødnings- og foderrester, som er ideelle udklækkesteder for fluer. Da tiden fra æg til fuldvoksen larve varer ca. 3 uger kan flugener forebygges ved hyppig rengøring. Ved overdækning af fast gødning med plastik eller lignende forhindres de voksne fluer i at komme væk, og en stor del af dyrene dræbes af varmen fra solen og gæringsprocesserne i gødningen.

Bemærk at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres 1 gang årligt.

Møddingpladsen, er på grund af daglig tilførsel ikke overdækket. Dette giver ideelle betingelser for opformering af fluer. Der er ca. 9 beboelser indenfor 500 m fra ejendommen, hvor flueplagen normalt er størst. Naboerne bemærker i hørings svar af 3. maj 2010 at der er somre, hvor det kan være meget generende og faktisk ikke er muligt at indtaget sine måltider i det fri pga. flueplagen. For at imødekomme eventuelle fluegener stilles der vilkår til rengøring af stalde og staldinventar samt til biologisk fluebekæmpelse.

Det vurderes at ejendommen skadedyrsbekæmpelse med de stillede vilkår er tilstrækkelige til at imødekomme væsentlige gener fra skadedyr.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 6.3.1. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
- ❖ 6.3.2. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, bl.a. skal sti-arealer og båse holdes tørre, og stalde og fodringsanlæg holdes rene.
- ❖ 6.3.3. Der skal mindst en gang om året foretages hovedrengøring af stalde og staldinventar med henblik på at højne den generelle staldhygiejne. Ved rengøring er det vigtigt, at der sker en iblødsætning inden rengøring med f.eks. højtryksrensere. Tidspunkt for rengøring af de enkelte stalde skal registreres skriftligt.

- ❖ 6.3.4. Der skal løbende foretages biologisk fluebekæmpelse i alle staldafsnit og på møddingspladsen ved biologisk bekæmpelse. Der skal indgås kontrakt med leverandør af biologisk bekæmpelse, og kontakten skal kunne fremvises ved tilsyn. Tidspunkterne for biologisk bekæmpelse skal registreres i driftsjournalen.
- ❖ 6.3.5. Såfremt der efter Silkeborg Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer eller skadedyr på husdyrbruget, kan Silkeborg Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

6.4 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der forventes et uændret antal transporter med levende dyr, ca. 80 årligt. Antal transporter med dybstrøelse forventes at stige fra 160 til ca. 190 stk. årligt. Der forventes leveret foder ca. 9 gange årligt ligesom nu.

Udviklingen i antallet af forskellige typer transport ses af tabel 6.4.1. Det skal bemærkes, at antal og kapacitet pr. læs ikke er bindene (med mindre der er knyttet vilkår til).

Til de fjerntliggende marker ved Resebro og Gjern Bakker foretages transporten af dybstrøelse i lukket container. De primære transportveje for kørsel med husdyrgødning ses af bilag 6.4.1. Transporter med husdyrgødning er sæsonbetonet i forhold til markarbejde. De øvrige transporter er jævnt fordelt over året.

Tabel 6.4.1 udvikling i antal transporter

Årlige transporter	Tidsrum	Antal før	Antal efter
Levende dyr		80	80
Afhentning af døde dyr:		20	20
Udbringning af husdyrgødning:		160	190
Levering af kraftfoder		9	9
Levering af diesel:		6	8
Transport med foder (ensilage mv.)		100	125
I alt		373	430

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det samlede antal transporter til og fra produktions anlægget øges med ca. 15 % i forbindelse med projektets gennemførelse. Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården.

Miljøgodkendelse til Smingegårdsvej 14. 8600 Silkeborg.

De største trafikgener vurderes, at være transporterne med husdyrgødning igennem Voel og Sminge. Som det fremgår af bilag 6.4.1. er det imidlertid kun et begrænset udspretningsareal, hvor transport af gylle sker igennem hhv. Voel og Sminge (8 ha ved Sminge og 17 ha ved Voel). Da transporterne gennem Sminge og Voel foregår i lukkede containere og 18 tons vogne, som minimerer antallet af transporter, vurderes de ikke, at ville udgøre en væsentlig gene for beboerne.

Silkeborg Kommune vurderer samlet på baggrund af det oplyste, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil være til væsentlig gene for nabobeboelser og omgivelser i øvrigt, når nedenstående vilkår for miljøgodkendelsen overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 6.4.1. Ved tilsmudsning af offentlig vej, som følge af landbrugsmæssige aktiviteter herunder kørsel med markmaskiner og udkørsel til og fra markarealer, skal vejen rengøres umiddelbart efter ophør af aktiviteten.

6.5 STØJ FRA ANLÆGGET OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme støj fra kompressor, højtryksrenser og kornvalser. De fleste støjkluder er placeret i lukkede bygninger, kornvalsen står i foderladen. Kompressor og højtryksrenser kører sjældent. Kornvalser kører i dagtimerne efter behov, men typisk 5 timer om dagen.

Herudover vil der forekomme støj ved transport til og fra ejendommen med på- og aflæsning af dyr og foder og i forbindelse med markarbejdet. Transporter til & fra ejendommen med dyr og foder tilstræbes i dagtimerne. Markarbejdet kan ske døgnet rundt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ingen permanente støjkluder på ejendommen, den væsentligste støjklude er kornvalsen som står i foderladen. Naboerne på Smingegårdsvej 16 og 18 har i høringsvar af 3. maj 2010 bemærket, at såfremt porten til foderladen er lukket er støjen fra kornvalsen mærkbar formindsket, og dette har de talt med ansøger om, og han vil bestrebe sig på at overholde dette. Derudover har det været perioder, hvor valsen har kørt om natten, og det er meget generende især for Smingegårdsvej 18. Det indarbejdes som vilkår i miljøgodkendelsen, at den nordlige port til foderladen skal være lukket når kornvalsen kører og kornvalsen må kun køre i dagtimerne i perioden mellem kl. 7:00 og 20:00 (vilkår 6.5.1). Silkeborg Kommune vurderer, at støjafgivelsen fra husdyrbrugets produktionsanlæg generelt vil være lavt med de beskrevne vilkår.

Eventuel støj fra bedriftens interne transporter, samt støj fra de forskellige transporter til og fra anlægget, må forventes at blive mere hyppigt forekommende i takt med, at antallet af transporter øges i forbindelse med produktionsudvidelsen, se tabel 6.4.1.

Miljøgodkendelse til Smingegårdsvej 14. 8600 Silkeborg.

Silkeborg Kommune vurderer dog, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener ved de omkringliggende nabobeboelser, idet de fleste støjkloder er placeret indendørs eller er placeret hensigtsmæssigt i forhold til naboerne.

Såfremt der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om '*Ekstern støj fra virksomheder*' overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 6.5.1. Kornvalsen, som er placeret i foderladen, må kun køre i dagtimerne i perioden mellem kl. 7:00 og 20:00. Porten til foderladen skal være lukket når kornvalsen kører.

6.6 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med levering af foder kan der opstå støvgener fra ejendommen, dog aflæsses i den nye foderlade og støvet begrænses derfor i området. I forbindelse med kørsel på ejendommen kan der opstå støvgener.

Valsning af korn medfører desuden en mindre støvproduktion som dog også er begrænset til at foregå inde i foderladen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De primære aktiviteter som kan forårsage støvgener er i forbindelse med levering af foder, valsning af kort samt interne transporter og transporter til og fra ejendommen.

Da valsning af korn og aflæsning af kraftfoder og mineraler foregår i foderladen, vurderes støvgenerne fra disse aktiviteter at være af begrænset karakter.

Da der sker en mindre stigning i antallet af transporter, kan det ikke udelukkes, at der kan forekomme flere støvgener, men da transporten til og fra bedriften kun stiger med ca. 15 %, vil en forøgelse i støvgener være vanskelig at måle.

Silkeborg Kommune vurderer, at produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støvgener ved de omkringliggende nabobeboelser, da disse ligger i nogen afstand fra ejendommen og de områder hvor støvgener opstår.

Såfremt der modtages klager over støvgener, vil Kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå støvgener.

Miljøgodkendelse til Smingegårdsvej 14. 8600 Silkeborg.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol:

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Lysset i staldene er styret af LUX følere og der er vågenatbelysning. Derudover er der lys i staldene i forbindelse med ophold og arbejde i staldene.

Der er udendørsbelysning på ejendommens gårdsplads ellers er der ikke arbejdslys udenfor. Placering af udendørs belysning fremgår af bilag 3.2.1 og figur 4.6.1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer at der ikke sker nogen øget gene fra lyskilder. Udendørs belysning forekommer kun på ejendommens gårdsplads, hvor det ikke kan ses fra naboejendommene, og staldene er ikke oplyste døgnet rundt, men kun i de mørke dagtimer, hvor der arbejdes i staldene.

Belysningen vil derfor ikke give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende, trafikken eller de landskabelige hensyn.

Såfremt der modtages klager over lysgener, vil Kommunen lave en mere konkret vurdering og evt. stille mere specifikke krav for at undgå lysgener.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol.

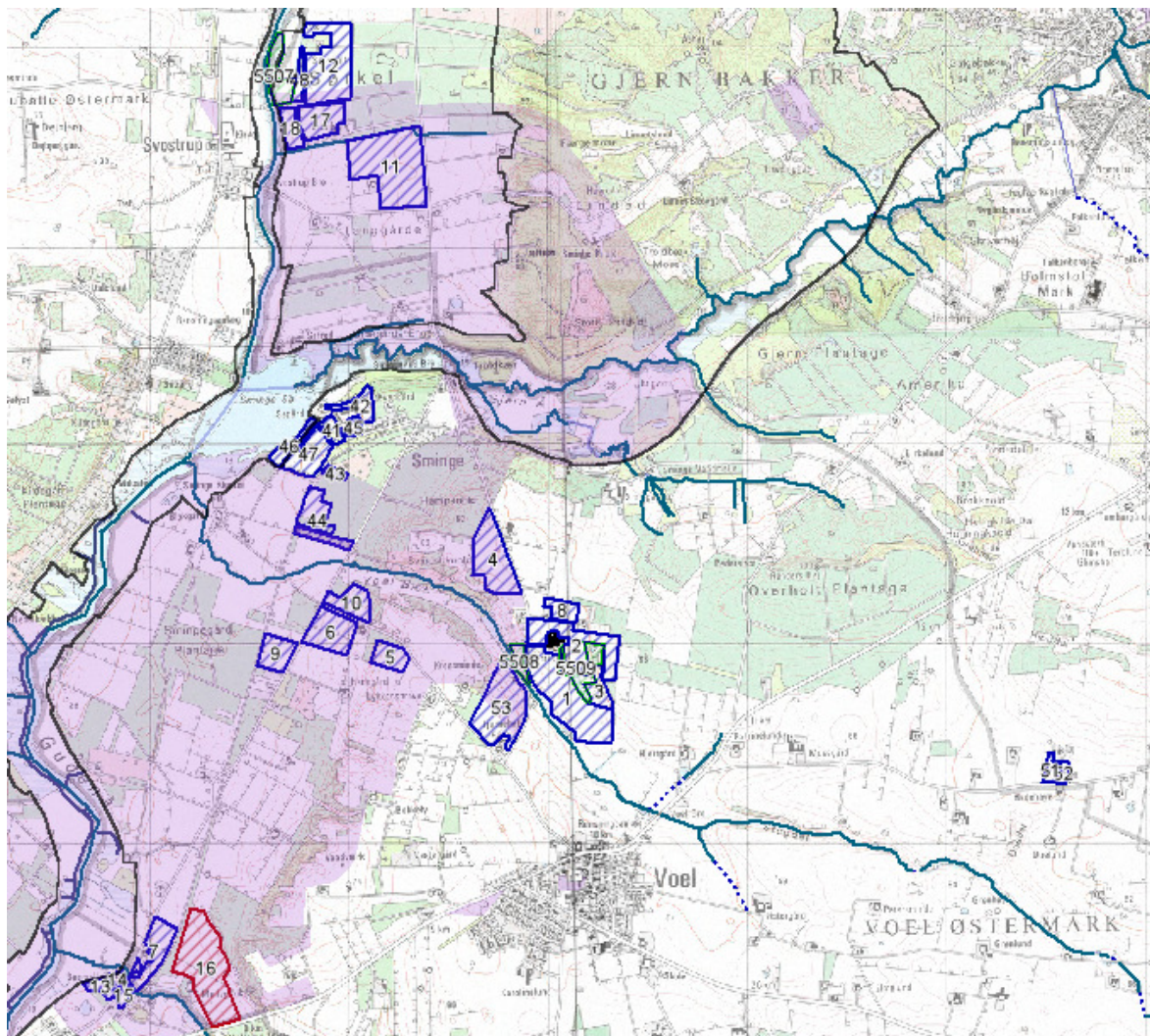
7 PÅVIRKNING FRA AREALERNE

7.1 UDBRINGNINGSAREALERNE

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Til ejendommen Smingegårdsvej 14 hører i alt ca. 93,9 ha ejede og forpagtede arealer, hvoraf ca. 87,9 ha er udspretningsarealer og ca. 6 ha er ekstensivt drevne græsningsarealer udenfor harmoni. Derudover indgår der 10 ha aftalearealer til udspretning af husdyrgødning. Det samlede udspretningsareal udgør 97,9 ha. I forbindelse med udvidelsen og tilpasning af det ansøgte projekt er inddraget 8,9 ha nye udspretningsarealer i ansøgt drift (mark 51, 52 og 53). Samtlige arealer ligger i Silkeborg Kommune. Bedriftens samlede arealer fremgår af figur 7.1.1 samt bilag 7.1.1.

De ekstensivt drevne arealer drives med afgræsning. De omlægges ikke og tilføres ikke husdyrgødning udover hvad kreaturerne selv afsætter på arealerne. I dårlige vækstår vil der blive tilskudsfordret.

Figur 7.1.1. Bedriftens arealer (ejet/forpagtet = blå; Aftaleareal = rød; Ekstensivt drevet = grøn), Smingefredning = pink

Der ansøges om at udvide fra 121,8 DE til 148,5 DE i slagtekalve. Husdyrgødning svarende til ca. 14 DE afsættes til de 10 ha aftalearealer i ansøgt drift. Ca. 3,5 DE går udenfor harmoniarealet på de ekstensive græsningsarealer. Den resterende husdyrgødning svarende til ca. 131 DE afsættes på 87,9 ha ejede og forpagtede arealer. På ejede/forpagtede arealer er udspretningsstrykket 1,46 DE/ha i nudrift og 1,49 DE/ha i ansøgt drift.

Et delareal på ca. 2 ha ligger i nitratfølsomt indvindingsområde til Voel Vandværk (se bilag 7.5.1). Udvaskningen af nitrat fra rodzonen er i ansøgningssystemet beregnet til 40 mg nitrat per liter. Dette er et fald på 33 mg nitrat per liter i forhold til nudrift, da der i ansøgt drift er anvendt et G10-sædskefte.

Samtlige udspretningsarealer ligger i oplandet til Randers Fjord opstrøms Tange Sø. Randers Fjord indgår i statens udpegning som vandområde overbelastet med kvælstof og fosfor. I forhold til husdyrlovens beskyttelsesniveau i bilag 3 er alle udbringningsarealer, med undtagelse af dele af mark 15 og 42, omfattet af nitratklasse-0 og fosforklasse 0, hvor der ikke er krav til skærpelse af de generelle regler. På de drænedede arealer 15 og 42 indgår lavbund i fosforklasse II, hvor der efter det generelle beskyttelsesniveau stilles krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges. Aftalearealet (mark nr. 16) er omfattet af nitratklasse-0, fosforklasse-0 og ligger udenfor nitratfølsomt indvindingsområde.

Tabel 7.1.1. Fordeling af bedriftens ejede og forpagtede arealer indenfor de i husdyrloven udpegede og følsomme områder

	I alt, ha	NFI	Indsatsplan område	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
Ejet og forpagtet areal	87,9	2	0	87,9	0	0	0	87,5	0	0,4	0

Referencesædskeftet er et K4-sædskefte. Referencesædskeftet er det sædskefte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt (nudrift). Systemet fastlægger et referencesædskefte for alle bedriftens arealer. Der er i ansøgt drift valgt et K4 sædskefte på bedriftens arealer, med undtagelse af mark 5 hvor der er valgt et grundvandssædskefte G 10.

Forpagtet af	Areal
Carl Thomsen, Sørkelvej 84, 8600 Silkeborg	5 ha
Knud Christensen, Sørkelvej 145, 8600 Silkeborg	3,3 ha
Thomas Wonge, Blakgårdsvej 25, 8600 Silkeborg	11,2 ha
Elly Margrethe Lund, Alléen 36, 8600 Silkeborg	12,3 ha
Henrik Toft, Tingvejen 23, 8600 Silkeborg	1,3 ha
Ove Jensen, Blakgårdsvej 10, 8600 Silkebo	7,5 ha
Michael Andersen, Smigevej 52, 8600 Silkeborg	2,2 ha
Aftale areal	Areal
Torkild Pedersen, Resenbrovej 40, 8600 Silkeborg.	ca. 10 ha

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 97,9 ha udspretningsarealer og 10 ha aftalearealer, som fremgår af bilag 7.1.1. Inden der foretages ændringer af bedriftens udspretningsarealer eller af markarealer hos tredje mand skal der indgives anmeldelse herom til kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens harmonikrav er overholdt. Med et udspretningstryk på 1,49 DE/ha i ansøgt drift.

Kommunen vurderer, at de generelle krav til kvælstof og fosfor til overfladevand og nitrat til grundvand, som det er fastlagt i lovgivningen, er overholdt på de ansøgte arealer med de beskrevne sædskifter, husdyrtryk m.v.

Aftalearealer

Afsætningen af husdyrgødningen til 10 ha aftalearealer tilhørende Torkild Pedersen, Resenbrovej 40, 8600 Silkeborg som beskrevet i ansøgningen, forudsætter ikke en miljøgodkendelse efter § 16 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*, idet overholdelsen af de til enhver tid gældende generelle miljøregler vurderes at sikre tilstrækkeligt imod, at der vil ske væsentlige virkninger på miljøet i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på de pågældende arealer. Vurdering af påvirkningen af overfladevand, grundvand og natur ved anvendelse af aftalearealet til udbringning af husdyrgødning fremgår af afsnit 7.2; 7.3; 7.4 og 7.5.

Ekstensivt drevne arealer

De 6 ha ekstensivt drevne arealer omfatter marker med ID-nummer 5507, 5508, 5509 på kortbilag 7.1.1. Ifølge ansøgers oplysninger tilføres de ekstensivt drevne arealer kun husdyrgødning ved afgræsning og der kan tilskuds fodres i dårlige år. De ekstensivt drevne arealer omfatter § 3 beskyttede enge, overdrev og moser, og mark 5507 ligger delvist indenfor habitatområdet Gudenå og Gjærn Bakker. Naturområderne er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som indeholder et generelt forbud mod ændring af beskyttede naturområder. Det er en fordel for naturtilstanden at naturområderne afgræsses, og da der ikke tilføres husdyrgødning ud over det der afsættes ved afgræsning vurderes det, at driften ikke medfører en væsentlig påvirkning af arealerne.

Smingefredningen

En del udspretningsområder ligger indenfor for fredet område ved Sminge i Gjærn, Tvillum og Voel. Det drejer sig om arealer med mark nr. 11, 17, 18, 43, 44, 10, 6, 9, 5, 4, 13, 14, 15, 7 og 16. De anførte marker ligger indenfor matriklerne 1æ, 2bh, 3æ, 3y, 3af, 2r, 1r i Sminge, Voel, 23b, 34f, 39a Gjærn By, Gjærn, 1e Voel By, Voel og 8c, 8d, 9d, 9e, 10c, 12c Skellerup By, Linå.

Fredningen er motiveret af landskabelige-, geologiske- kulturhistoriske- og biologiske værdier i området. Ifølge fredningsbestemmelserne i Overfredningsnævnets kendelse af 29. oktober 1975 vedrørende fredning af arealer ved Sminge i Gjærn, Tvillum og Voel sogn i Gjærn Kommune (sag. nr. 2132/71) må arealerne anvendes som hidtil, således at almindelig landbrugsdrift på de eksisterende landbrugsarealer kan fortsætte, dog med de under særbestemmelser og ved de enkelte ejendomme anførte undtagelser.

Miljøgodkendelse til Smingegårdsvej 14. 8600 Silkeborg.

Da der i den konkrete sag er tale om eksisterende landbrugsarealer i omdrift, og der ikke er særbestemmelser eller undtagelser for de matrikler, som indgår i bedriftens udspretningsareal, kræves der ikke dispensation fra fredningen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 7.1.1. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 97,9 ha udspretningsarealer, som fremgår af bilag 7.1.1.
- ❖ 7.1.2. Bedriftens udbringningsarealer må ikke tilføres husdyrgødning eller anden organisk gødning udover den mængde, der produceres på ejendommen. Den samlede mængde udbragt gødning på bedriften må ikke overstiger et gennemsnit på 1,49 DE/ha på de ejede og forpagtede arealer.

7.2 PÅVIRKNINGER AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udspretningsarealerne afvander til Gudenåen via Voel Bæk, Linå Bæk, Sminge Sø og et mindre tilløb til Gudenåen øst for Svstrup. Enkelte arealer afvander direkte til Gudenåen (se bilag 7.1.1. og tabel 7.2.1). Gudenåen gennemstrømmer Tange Sø nedstrøms arealerne og udmunder i Randers Fjord.

Alle arealer, undtagen mark 51 og 52, er ifølge ansøgningen grov sandjord med JB 1, hvilket er i overensstemmelse med Danmarks Jordbrugs Forsknings kortlægning af jordbundstyper. Fosfortal er ikke oplyst. Det er oplyst, at samtlige arealer er udrænede. Silkeborg Kommunes registrering af dræn og forekomst af vådbund og vandområder på historiske kort viser, at flere arealer antageligt er drænede. Der indgår flere vandløbsnære arealer, og flere af arealerne indeholder partier med lavbund i okkerklasse I og okkerklasse II-IV. Ifølge husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er drænet lavbundsareal omfattet af P-klasse II, hvis de er drænede, hvilket er tilfældet for areal 15 og 42. Terrænet er generelt ret fladt. Der indgår ubetydelige stærkt skrånende partier på udspretningsarealerne, men disse ligger ikke vandløbsnært.

Tabel 7.2.1. Oversigt over potentielle risiko-arealer mht. fosfortab på Smingegårdsvej 14. Sårbarhed er bedømt i forhold til jordbundstype, vandløbsnærhed, dræning, skrånende arealer og lavbund. Arealer, som hverken er drænedede eller vandområde-nære, er ikke medtaget i oversigten, idet de ikke vurderes at være potentielle risikoarealer.

Mark nr	Ha	Jordbunds-type	Vandløbsnært (< 100 m)	Skrånende areal tæt på vandløb (< 100 m)	Drænet/grænser til dræn	Lavbund, okkerklasse I eller II-IV	Kommunens vurdering af risiko
11	11,7	Grovsandet JB 1	Mindre end 2 m til tilløb til Gudenåen				*Høj
17	3,4	Grovsandet JB 1	40 m til tilløb til Gudenåen		*Drænet		*Moderat
18	1,6	Grovsandet JB 1	20 m til tilløb til Gudenåen og til selve Gudenåen		*Drænet	I på- og langs arealet	*Høj
48	0,9	Grovsandet JB 1	100 m til Gudenåen		*Grænser til dræn	I på- og langs arealet	*Moderat
44	3,7	Grovsandet JB 1	100 m til Voel Bæk				*Lille
4	5,8	Grovsandet JB 1	100 m til Voel Bæk				*Lille
1	9,5	Grovsandet JB 1	30 m til Voel Bæk	Ja, men 60 m buffer mellem mark og vandløb	*Drænet	Ubetydelig andel I	*Høj pga dræn og lavbund mellem areal og vandløb
53	7,5	Grovsandet JB 1	20 m til Voel Bæk	Ja, men 20 m eng mellem mark og vandløb	*Lille del drænet. Tilgrænsende eng drænet	På eng lang arealet, I	*høj
7	3,4	Grovsandet JB 1	20 m til Linå			II-IV	*Lille (lille andel af lavbund og ikke vandlidende)
13	1,0	Grovsandet	100 m til Linå			II-IV	*Lille
14	0,4	JB 1	20 m til Linå			II-IV	*Høj
15	0,7	Grovsandet	20 m til Linå		*Drænet	II-IV	*Høj
16 (aftale)	10,0	Grovsandet JB 1	100 m til Linå		*Drænet		*Lille pga P-balance
46	1,2	Grovsandet JB 1	10 m til Sminge Sø			I og II-IV	*Høj risiko
47	3,5	Grovsandet JB 1	40 m til Sminge Sø				*Lille risiko
41	0,96	Grovsandet JB 1	60 m til Sminge Sø		*Drænet		*Moderat risiko
42	1,7	Grovsandet JB 1	80 m til Sminge Sø		*Drænet	Ubetydelig andel II-IV	*Høj risiko
45	0,63	Grovsandet JB 1	190 m til Sminge Sø		*Drænet		*Moderat
6	4,21	Grovsandet JB 1	200 m til Voel Bæk		*Drænet		*Moderat
10	2,47	Grovsandet JB 1	80 m til Voel Bæk		*Drænet	I	*Moderat

* Kommunens vurdering

Kvælstof

Se miljøteknisk redegørelse i afsnittet ”Kvælstof og fosfor til fjord og hav”.

Fosfor

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk tilføres der i nudrift 1920 kg P/år (24,43 kg P/ha/år) og i ansøgt drift 2280 kg P/år (25,9 kg P/ha/år) til de ejede og forpagtede udbringningsarealer. Fraførsel med afgrøderne er ifølge sædskiftenotatet 25,0 kg P/ha/år for det valgte sædskifte K4 på samtlige udspretningsarealer, bortset fra mark 5, hvor der er valgt sædskifte G 10 med en fraførsel på 25,4 kg P/ha/år. Det arealvægtede fosforoverskud er på 0,9 kg P/ha/år, og det samlede overskud er på 80 kg P/år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

De ansøgte udspretningsarealer ligger i oplandet til Tange Sø, som er en del af Gudenåens vandsystem med udløb i Randers Fjord. Ifølge basisanalysen er målsætningen for Tange Sø ikke opfyldt. Det er anført, at gældende regionplanmål sandsynligvis ikke nås. Det er ikke angivet, om der er behov for yderligere reduktion af fosfor-belastningen, fordi Tange Sø er klassificeret som et såkaldt modificeret vandområde på grund af opstemningen ved Tangeværket. Sminge Sø er ikke medtaget som selvstændigt vandområde ved vurderingen, fordi den anses for at være en del af Gudenåen og derfor omfattet af vandløbsmålsætningen.

Tange Sø

Tange Sø er i Regionplan 2005 for Århus Amt målsat med en generel målsætning (B) om et naturligt og alsidigt plante- og dyreliv, som kun er svagt påvirket af menneskelig aktivitet. I Kommuneplan 2009-2020 for Silkeborg Kommune er søen målsat med en skærpet målsætning som vandområde til badning. Hverken den generelle målsætning eller badevandsmålsætningen anses for opfyldt. Tange Sø anses ikke for at være særskilt kvælstoffølsom, idet fosfor anses for at være den primært styrende faktor for graden af algevækst i søen. Badevandsinteresserne indgår med stor vægt i Silkeborg Kommune, og der er badevands station i Tange Sø ved Tange Sø Marina. Af retningslinje F7 om badning i kommuneplan 2009 fremgår, at vandkvaliteten og de hygiejniske forhold i alle badesøer skal være tilstrækkelig god til, at søerne kan anvendes til badning i hele badesæsonen, som dækker perioden fra 1. juni til 1. september. Det vil sige, at grænseværdierne for forekomst af fækal bakterier fra mennesker og dyr ikke må overskrides, og at algevæksten ikke må give anledning til sundhedsproblemer i forbindelse med badning. Bortset fra 2008 – 2009 har Silkeborg Kommunes badevandsanalyser vist, at vandet i Tange Sø i sommerhalvåret normalt er mindre egnet til badning trods tilfredsstillende hygiejnisk kvalitet på grund af kraftig algeforekomst. Basisanalysen bekræfter, at der vil være behov for en indsats overfor belastningen med fosfor.

I 2008 – 2009 har der været færre alger i Tange Sø end normalt. Dette tilskrives pludselig indtrådte masseforekomst af den invasive art vandremusling. Med det nuværende vidensgrundlag er det kommunens opfattelse, at effekten af en pludseligt forekommende invasive art ikke bør tillægges afgørende vægt ved vurderingen af risiko for forringelse af miljøtilstanden. Det er derfor fortsat kommunens vurdering, at reduktion i fosforbelastningen er nødvendig for at opnå tilstrækkelig god vandkvalitet i Tange Sø, hvor naturtilstanden ikke er tilfredsstillende som følge af næringsstofbelastning. En reduktion er også i overensstemmelse med kommunens mål og retningslinjer for anvendelsen til badevand.

Der er ikke vurderet på risikoen for udvaskning af kvælstof til Tange Sø, fordi fosfor anses for primært styrende faktor for algevækst. For vurdering af risiko for påvirkning af Tange Sø med fosfor henvises til afsnittet om Randers Fjord, idet det skærpede beskyttelsesniveau for fjorden, som er udpeget som Natura 2000-vandområde overbelastet med fosfor, vurderes at være tilstrækkeligt til også at dække beskyttelsesinteresserne for Tange Sø med hensyn til badevandsinteresser og vandkvalitet.

Vandløb

Den berørte strækning af Gudenåen med Sminge Sø er en del af Natura 2000-område: EF-habitatområde nr. 49 Gudenå og Gjern Bakker. Den berørte strækning af Gudenåen er B1-målsat som gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk. De øvrige berørte vandløbsstrækninger er Voel Bæk, Linå og Sminge Sø, som alle er B1-målsat. Vandløb anses generelt ikke for at være følsomme overfor tilførsel af næringsstoffer, men direkte afstrømning af husdyrgødning kan skade levevilkårene for flora og især fauna i vandløbene. Et enkelt areal - mark 11 - ligger umiddelbart vandløbsnært langs et tilløb til Gudenåen med lempet målsætning C1. Det forudsættes, at bestemmelserne om dyrkningsfri 2 meters bræmmer langs målsatte vandløb overholdes, og på den baggrund vurderes der ikke at være risiko for direkte afstrømning af husdyrgødning til vandløbet, fordi der ikke indgår skrånende eller vandlidende partier på lavbund.

Øvrige udbringningsarealer med lavbund eller skrånende partier på eller ved udbringningsarealet ligger ikke vandløbsnært i en grad, hvor der vurderes at være væsentlig risiko for påvirkning af målsatte vandløb eller andre vandområder som følge af direkte afstrømning af husdyrgødning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der ikke stillet vilkår for drift og egenkontrol.

7.3 KVÆLSTOF OG FOSFOR TIL FJORD & HAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Samtlige udspretningsarealer ligger i oplandet til Randers Fjord opstrøms Tange Sø. Randers Fjord indgår i statens udpegning som vandområde overbelastet med kvælstof og fosfor.

For grundoplysninger om husdyrgødning og udspretningsarealer henvises til den miljøtekniske redegørelse i afsnittene 7.1 *Udspretningsarealerne* og 7.2 *Påvirkninger af søer og vandløb*.

Kvælstof

Ifølge beregningerne i husdyrgodkendelse.dk tilføres der i nudrift 12.180 kg N/år (154,56 kg N/ha/år) og i ansøgt drift 14.560 kg N/år (184,68 kg N/ha/år) til de ejede og forpagtede udbringningsarealer. Kvælstofudvaskningen er beregnet til 83,7 kg N/ha ud ad rodzonen eller i alt 7360 kg N/år i ansøgt drift.

I Silkeborg Kommune er der ifølge statens nitratklassekortlægning en kvælstoftilbageholdelse på 76 – 100 %. Udspretningsarealerne ligger derfor udenfor områder i nitratklasser i oplandet til Randers Fjord og er ikke omfattet af krav til skærpelse af de generelle regler med hensyn til kvælstof.

Samtlige arealer ligger nedstrøms Silkeborg-søerne med Tange Sø som eneste indskudte sø, der kan fjerne kvælstof af betydning ved omdannelse af nitrat til frit kvælstof (denitrifikation). Kommunen har derfor valgt at lægge en tilbageholdelse på 76 % til grund for beregningen af, hvor meget af den udvaskede kvælstof, der på baggrund af statens nitratklassekortlægning kan forventes at nå frem til Randers Fjord. Det forventes derfor, at højst 20,1 kg N/ha/år eller i alt 1770 kg N/år når frem til Randers Fjord. Hertil skal lægges et bidrag fra aftalearealerne på ca. 200 kg N/år.

Fosfor

Randers Fjord er Natura 2000-område overbelastet med fosfor ifølge statens kortlægning. Ifølge beregningerne er der et fosforoverskud på udspretningsarealerne, som stiger fra 0 kg P/ha/år i nudrift til 0,9 kg P/ha i ansøgt drift. Der sker en samlet stigning i fosforoverskuddet på 80 kg P/år i oplandet til Randers Fjord som følge af udvidelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Randers Fjord

Dele af Randers Fjord er en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15, EF-habitatområde nr. 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord og Ramsar-område. Grund Fjord og den inderste del af Randers Fjord er udlagt med generel målsætning i Regionplan 2005. Fra Uggelhuse og til Udbyhøj har fjorden skærpet målsætning i Regionplan 2005. Det skyldes, at denne del af fjorden har status som internationalt naturbeskyttelsesområde. Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsar-område nr. 11.

Oplandet til Randers Fjord udgør 3256 km². Ifølge en opgørelse fra Århus Amt blev fjorden i 2004 tilført i alt ca. 4.100 tons kvælstof og ca. 130 tons fosfor. Silkeborg Kommune har ikke kendskab til nyere opgørelser. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland. Risikoanalysen i basisanalyse II viser, at fjorden er i risiko for ikke at opfylde målet om god økologisk tilstand i 2015. Belastning med fosfor fra spildevand og landbrugsarealer i Silkeborg Kommune er medvirkende årsag til, at målsætningen ikke er opfyldt. For at opnå en bedre miljøtilstand skal tilførslerne af kvælstof og fosfor reduceres.

Kvælstofoverskud

Ifølge sårbarhedskortlægningen i forbindelse med husdyrloven er Randers Fjord et meget sårbart område med hensyn til belastning med kvælstof. For hele Silkeborg-området er lagt til grund i statens nitratkortlægning, at nitratreduktionen er 76 – 100 %, og det medfører, at der ifølge det generelle beskyttelsesniveau ikke skal stilles kvælstof-krav til ansøgninger i Silkeborgområdet. Ved en skønnet tilbageholdelse på 76 % kvælstof indenfor det angivne interval svarer det til, at 20,1 kg N/ha/år eller i alt ca. 1970 kg N/år inklusive overskuddet fra aftalearealerne når frem til Randers Fjord.

Ifølge Statens reviderede nitratklassekort er kvælstoftilbageholdelsen 76 – 100 % i den del af oplandet til Randers Fjord, som ligger i Silkeborg Kommune, hvorfor det generelle beskyttelsesniveau anses for tilstrækkeligt. Silkeborg Kommune lægger nitratklassekortets angivelser til grund, som nyeste viden om kvælstoftilbageholdelsepotentialet i kommunens andel af oplandet til Randers Fjord, og finder derfor ikke tilstrækkeligt grundlag for, at hele eller dele af udspretningsarealet på grund af lokale forhold bør skifte nitratklasse. Det vurderes, at kvælstofudvaskningen fra det ansøg-

te projekt ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter udgør en risiko for forringelser af miljøet i Randers Fjord.

Fosforoverskud

Oplandet til Randers Fjord, som ligger indenfor Silkeborg Kommune, er på Statens kortværk registreret som opland til Natura 2000-område, der er overbelastet med fosfor. Da samtlige udsprædningsarealer udgøres af sandede jorder (JB1 og J4), stilles der ikke krav til fosforoverskuddet efter det generelle beskyttelsesniveau i husdyrgødningsbekendtgørelsen bortset fra drænede og grøftede sandjorde, som ligger i P-klasse II. I den miljøtekniske redegørelse for vandløb og søer er givet en konkret gennemgang af tabsrisiko for fosfor fra udsprædningsarealerne.

I det oprindelige projekt var der et husdyrtryk på 1,66 DE/ha og et gennemsnitligt fosforoverskud på 3 kg P/ha. Kommunen skriver i høringsbrev af 15. januar 2010, at på nogle af de ejede og forpagtede arealer vurderes risikoen for tilførsel af fosfor fra husdyrgødningen at være stor ved fosforoverskud på arealerne (tabel 7.2.1). Arealer, som hverken er drænede eller vandområde-nære, er ikke medtaget i oversigten, idet de ikke vurderes at være potentielle risikoarealer, der bør indgå med vægt ved vurderingen af det ansøgte projekt. Ved vurderingen er lagt vægt på en eller flere af følgende faktorer: jordtype, nærhed til vandløb, dræning, partier med lavbund og skrånende arealer. Fosfortal er ikke oplyst og indgår derfor ikke ved vurderingen.

På areal 11 vurderes risikoen for udsivning af fosfor at være høj, når der tilføres mere fosfor, end der fraføres, fordi jordtypen er grovsandet (lille bindingskapacitet for fosfor), og arealet ligger i umiddelbar tilknytning til vandløbet.

På areal 18, 1, 15 og 42 vurderes risikoen for udsivning af fosfor at være høj, når der tilføres mere fosfor, end der fraføres, fordi jordtypen er grovsandet og omfatter partier med dræn (Orbicons drænkort) og lavbund i kort afstand fra vandløb (20 – 100 m). På areal 15 og 42 indgår lavbund i fosforklasse II, hvor der efter det generelle beskyttelsesniveau stilles krav om, at fosforoverskuddet ikke må øges.

På areal 14 og 46 vurderes risikoen for udsivning af fosfor at være høj, når der tilføres mere fosfor, end der fraføres, fordi jordtypen er grovsandet og omfatter partier med lavbund i kort afstand fra vandløb (10 – 20 m).

På areal 17, 48, 41 og 10 vurderes risikoen for udsivning at være moderat på grund af dræning og afstand mindre end 100 m til vandløb.

På areal 45 og 6 vurderes risikoen for udsivning at være moderat alene på grund af dræning, fordi afstanden til vandløb er stor (større end 100 m).

På areal 44, 4, 7, 13, 47 (samt nye arealer 51 og 52) vurderes risikoen for udsivning at være lav, fordi arealerne ikke ligger i umiddelbar nærhed til vandløb og er udrænede. På areal 16 vurderes risikoen at være lille, fordi det lægges til grund, at der er fosforbalance på arealet, der som aftaleareal kun kan modtage 1,4 DE/ha fra det ansøgte projekt.

På de øvrige ansøgte arealer vurderes husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau at være tilstrækkeligt ved det beregnede fosforoverskud for det ansøgte projekt. Det generelle beskyttelsesniveau er overholdt.

Kommunen vurderer samlet i høringsskrivelse af 15. januar 2010, at på grund af risiko for afstrømning/udsivning af fosfor som følge af fosforoverskud på 26,8 ha udspretningsareal med høj risiko og 12,6 ha med moderat risiko udgjorde det oprindelige projektet en væsentlig risiko for forringelse af vandmiljøet og de rekreative interesser knyttet til Randers Fjord og Tange Sø. På samtlige arealer med høj eller moderat tabsrisiko burde der stilles skærpede krav for beskyttelsesniveauet for fosfor som for arealer på drænedede lerjorder med fosfortal over 6,0 (fosforklasse III), dvs. fosforbalance jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt C.

Ansøger har efterfølgende tilrette det ansøgte projekt, idet de anviste arealer med høj- og moderat risiko er flyttet til fosforklasse III med krav om fosfor balance, og der er inddraget yderligere 8,9 ha udspretningsarealer, hvorved husyrtrykket er reduceret til 1,49 DE/ha og fosforoverskuddet er reduceret til 0,9 kg P/ha på bedriftsniveau.

EU's habitatdirektiv er i Danmark udmøntet i Miljømålsloven. Ifølge habitatdirektivets artikel 6 kan kommunen ikke give tilladelse til et projekt, som vurderes at ville skade et internationalt naturbeskyttelsesområde, og ifølge artikel 12 om strengt beskyttede arter må kommunen ikke give tilladelse til noget, der kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de arter, der er omfattet af direktivets bilag IV. Udvaskning af kvælstof og fosfor fra de ansøgte udspretningsarealer vil efter kommunens vurdering jf. ovenstående ikke kunne medføre en væsentlig påvirkning af Natura 2000-området Randers Fjord, når der optræder fosforbalance på de anviste risikoarealer.

Konklusion overfladevand

Husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for kvælstof og fosfor i oplandet til de af loven omfattede, beskyttede vandområder er overholdt for de ansøgte arealer til udspretning af husdyrgødning. Ifølge statens kortlægning er hele Silkeborg Kommune omfattet af et tilbageholdelsespotentiale for kvælstof på 76 – 100 %, hvorfor Randers Fjord ikke kan forventes væsentlig påvirket som følge af kvælstofoverskuddet fra det ansøgte projekt.

Der ligger ikke indskudte søer i den del af Gudenå-systemet, som udspretningsarealerne i Silkeborg Kommune afvander til, hvor kvælstof anses for regulerende faktor i forhold til algevækst og dermed styrende risiko- eller påvirkningsfaktor i forhold til opfyldelse af målsætningen for vandområderne.

Der er gennemført en konkret vurdering af risiko for tab af fosfor til samtlige berørte vandløb, søer og fjorde, som de ansøgte udspretningsarealer afvander til. Udspretningsarealerne ligger i oplande til vandområder overbelastet med fosfor ifølge statens kortlægning. Med det nuværende ansøgte projekt, hvor det anviste beskyttelsesniveau for de udpegede risikoarealer er indarbejdet i projektet og der er et gennemsnitligt fosforoverskud på 0,9 kg P/ha på bedriftens arealer, vurderes, at der ikke vil være risiko for påvirkning af Natura 2000-områder, Ramsar-områder eller vandområder med væsentlige lokale, regionale eller nationale interesser i øvrigt.

Der er ikke risiko for direkte afstrømning af husdyrgødning til vandløb eller søer, fordi der ikke indgår stærkt skrånende partier, vandlidende lavbundsarealer eller andre mulige transportveje for husdyrgødning i umiddelbar tilknytning til vandløbene.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår for drift og egenkontrol:

Relevante vilkår fremgår af afsnit 7.1.

7.4 PÅVIRKNING AF ARTER MED SÆRLIGT STRENGE BESKYTTELSES- SESKRAV (BILAG IV ARTER)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ammoniakemissionerne fra stald og lager er meget begrænsede og driften af arealerne medfører en meget begrænset risiko for forurening af det omkringliggende miljø.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forhold til beskyttede dyre- og plantearter efter EF-habitatdirektivets bilag IV, er det konstateret, at der lever odder ved Voel Bæk, Gudenåen og Sminge Sø. Grøn kølleguldsmed findes i og langs med Gudenåen og muligvis Gjern Å.

En del af bedriftens udspretningsarealer ligger i umiddelbar tilknytning til ovennævnte vandløbssystem. Det forudsættes, at bestemmelserne om 2-m bræmmer overholdes, og på den baggrund vurderes der ikke at være risiko for direkte afstrømning af husdyrgødning til vandløbet, fordi der ikke indgår skrånende arealer mod vandløb og søer. Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Grøn Kølleguldsmed eller odderen og dens levesteder eller fødegrundlag negativt.

En række andre dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk levested på eller omkring ejendommen og udspretningsarealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes det umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, langøret flagermus, sydflagermus, trolldflagermus, dværgflagermus, stor vandsalamander, spidssnudet frø og markfirben i området.

Silkeborg Kommune vurderer, at ammoniakbidraget fra stald og lager samt anvendelse af de beskrevne arealer til udspretning af husdyrgødning ikke vil have negativ indflydelse på de nævnte arter.

VILKÅR

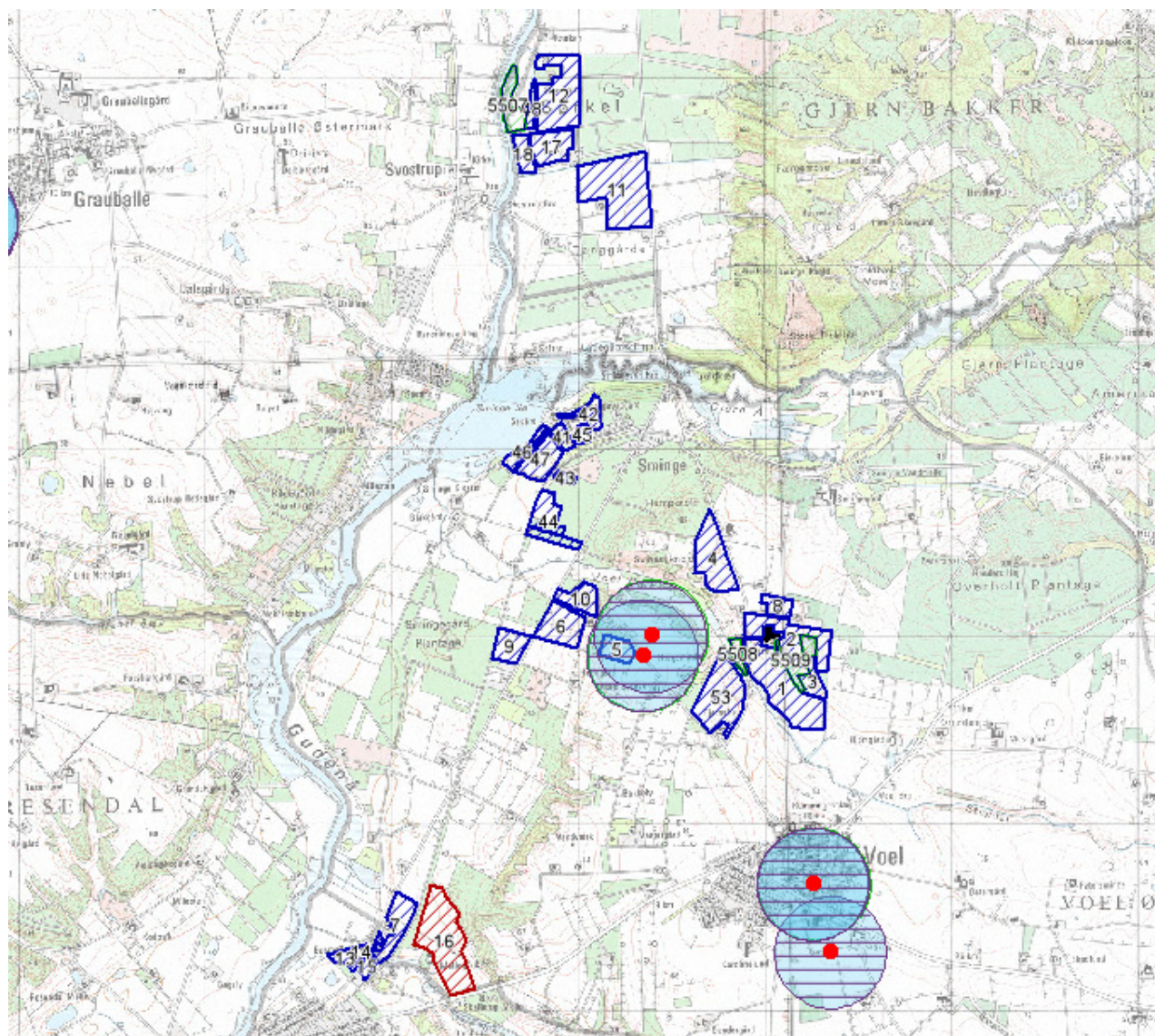
På baggrund af ovenstående stilles der ingen vilkår for drift og egenkontrol

7.5 KVÆLSTOF TIL GRUNDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alle 97,9 ha udspretningsarealer (inkl. aftalearealet) ligger i område med drikkevandsinteresse (OD). Mark nr. 5 ligger imidlertid indenfor nitratfølsomt indvindingsopland (NFI). Se figur 7.5.1 og bilag 7.5.1.

Der er valgt et grundvandssædskifte G 10 på det pågældende udspretningsareal. Ifølge beregningerne i ansøgningsystemet reduceres udvaskningen af nitrat fra rodzonen herved med 33 mg nitrat/l til 40 mg nitrat/l i ansøgt drift

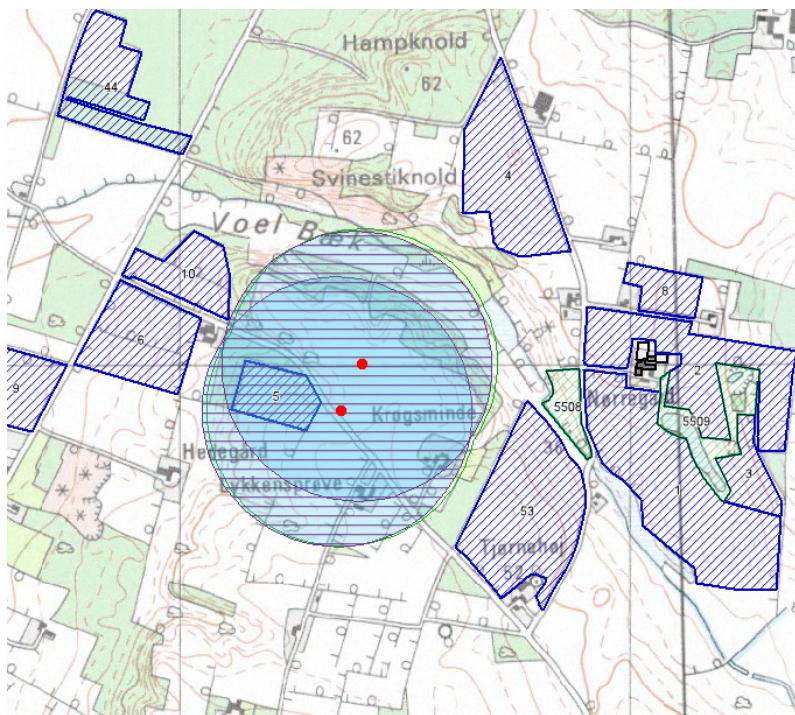
Figur 7.5.1. Viser beliggenhed af bedriftens udspretningsarealer (blå- og rødkraveret) i forhold til vandværksboringer, indvindingsoplande og nitratfølsomt indvindingsområde til boringer udenfor OSD.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Bedriftens 97,9 ha udspretningsarealer ligger i område, der er udpeget som område med drikkevandsinteresse (OD) og udenfor område hvor der skal laves indsatsplan.

For arealer, der ligger udenfor område med særlig drikkevandsinteresse (OSD) og nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) vurderes de generelle regler at være tilstrækkelige til at sikre drikkevandsinteresserne.

Et enkelt areal, mark nr. 5 på ca. 2 ha, ligger imidlertid indenfor nitratfølsomt indvindingsopland (NFI) til boringer til Voel By Vandværk. Se figur 7.5.2. For Voel By Vandværk er der ikke udarbejdet en indsatsplan.

Figur 7.5.2. Viser beliggenhed af mark 5 indenfor intratfølsomt indvindingsopland til Voel By Vandværk. Mark = blåskraveret, Boring = Rød prik, Indvindingsopland = grøn kant, NFI = lilla skravering

Voel By Vandværk indvinder fra borerne DGU nr. 87.1272 og 87.1273. Borerne indvinder fra filtre som er filtersat hhv. fra 90-95 og 55-61 meter under terræn. Grundvandsmagasinet, hvorfra der indvindes, overlejres af 3-5 meter smeltevandsler. Det vurderes på baggrund af den ringe lertykkelse over grundvandsmagasinet, at grundvandsmagasinet er sårbart overfor udvaskning af nitrat.

Da grundvandsmagasinet, hvorfra der indvindes, vurderes at være relativt ubeskyttet overfor nitrat, bør der stilles vilkår om, at udvaskningen af nitrat for arealerne inden for indvindingsoplandet til Voel Vandværk ikke overstiger 50 mg/l.

I ansøgningsmaterialet var oprindeligt valgt et grundvandssædskifte G7 på mark 5, med en beregnet udvaskning på 67 mg nitrat/l. Sædskiftet er ifølge ansøgers høringsvar af 1. februar 2010 ændret til grundvandssædskifte G10, som ifølge sædskiftenotatet har græsefterafgrøde (miljøgræs) på 100 % af arealet og et udvaskningsindeks på højst 65. Ifølge beregningerne i ansøgningsystemet (ansøgning version 4) reduceres udvaskningen af nitrat fra rodzonen, for det pågældende areal derved fra 73 mg nitrat/l i nudrift (ved referencesædskifte) til 40 mg nitrat/l i ansøgt drift (ved G10 sædskifte).

Det er Silkeborg Kommunes samlede vurdering, at med det valgte G10-sædskifte, vil anvendelse af mark 5 til udspreddning af husdyrgødning ikke kunne medføre en væsentlig påvirkning af drikkevandsinteresserne tilknyttet Voel Vandværk. Det vurderes at den beskrevne anvendelse af de øvrige arealer ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af grundvands- og drikkevandsinteresser i området.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der følgende vilkår for drift og egenkontrol:

- ❖ 7.5.1. På mark nr. 5 (se bilag 5.1.1 og fig. 5.1.2) skal der hvert år dyrkes vårbyg (eller andre typer af vårkorn, vintersæd inkl. vinterraps) med græsefterafgrøde (miljøgræs) på 100 % af

arealet og et udvaskningsindeks på højst 65. Udlæg af græs skal ske i forbindelse med etablering af hovedafgrøde og bælplanter må ikke anvendes i grundvandssædskiftet.

- ❖ 7.5.2. Det er ansøgers ansvar, at etableringen af efterafgrøder og miljøgræs er vellykket. Kommunen skal hvert år kunne konstatere at efterafgrøderne er etableret korrekt på hele det pågældende areal med miljøgræs fra høst og frem til 1. februar det følgende år.
- ❖ 7.5.3. Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealet fra høst og frem til 1. februar.
- ❖ 7.5.4. Miljøgræsset kan ikke samtidig tælle med som pligtige efterafgrøde i forhold til Plantedirektoratets generelle regler om pligtige efterafgrøder.

8 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

Et husdyrbrug bør til stadighed søge at begrænse forureningen ved at indfører, og gøre brug af den bedst tilgængelige teknologi (BAT), til at nedbringe eventuelle gener fra stald og husdyrgødnings-opbevaringsanlæg. Teknologi til begrænsning af næringsstoffer i husdyrgødningen er i stadig udvikling. Princippet om BAT, supplerer det fastlagte beskyttelsesniveau. Opfyldelse af BAT krav kan altså indebærer et krav om mindre forurening end det fastlagte beskyttelses niveau.

For § 11 miljøgodkendelser gælder det at såfremt der er udarbejdet BAT byggeblade for de pågældende dyretyper, skal der redegøres for virksomhedens muligheder for at anvende de teknikker, der er beskrevet i disse.

Ansøgeres samlede redegørelse for BAT fremgår af bilag 8.0.1.

1. Management

Driften af ejendommen lever op til kravene i godt landmandskab. Således er der stor bevågenhed omkring minimering af forbruget af ressourcer som strøm, varme, brændstof, næringsstoffer osv. Maskinparken holdes opdateret og i god stand, således at man altid har noget af det bedste materiel. Dermed minimeres timerne i marken, hvilket igen reducerer energiforbruget til bl.a. brændstof. Yderligere er der fra ejers side stor opmærksomhed på muligheder for at spare energi. Der holdes derfor konstant øje med ejendommens forbrug, samt hvilke muligheder der opstår for at minimere energiforbruget. Nye tiltag etableres i den rækkefølge som de vurderes økonomisk og miljømæssigt rentable.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer samlet set, at virksomheden overholder kravene til brug af BAT i tilstrækkeligt omfang indenfor management ved anvendelse af nedenstående journaler og planer.

- Der er/skal udarbejdes en beredskabsplan, som er tilgængelig for evt. medarbejdere på bedriften,
- Der foretages løbende tilsyn og den nødvendige service og vedligehold på anlæggene
- Der føres driftjournal over håndtering af møddingstak (til- of fraførelser), fluebekæmpelse, rengøring/desinfektion af stalde, månedlig aflæsning af el-forbrug og vandforbrug.
- Der udarbejdes hvert år mark- og gødningsplaner, der sikrer, at mængden af tilført gødning tilpasses afgrødernes aktuelle behov

Se desuden afsnit 4.1 om husdyrhold og staldindretning, hvor der også er sat vilkår, som kan indgå under management, samt afsnit 4.9 og driftsforstyrrelser og uheld.

2. Staldanlæg

Der findes ingen BAT blade for dybstrølesstalde. Staldsystemet skal bruges for at der kan leves op til de dyrevelfærdsmæssige krav for produktionen. Der finde ingen teknikker pt der kan reducere miljøpåvirkningen fra disse stalde. Det vurderes derfor, at staldene lever op til principperne i BAT hvor både proportionaliteten i forhold økonomien og dyrevelfærd skal inddrages i vurderingen om BAT opfyldes.

I ungtyrestald IV og en del af kalvestalden er der installeret køling af dybstrølesmåttten. Denne køling har naturligvis også en effekt på ammoniakfordampningen fra staldene. Der findes dog ingen kvantitative mål for effekten af køling af dybstrøelse, men kølingen leverer varme til stuehuset samt

alt varmt vand i stalden. Der er ingen planer om renovering af staldene eller yderligere anvendelse af BAT, da der er tale om dybstrøelsesstalde.

Staldene rengøres og vaskes en gang årligt.

Kommunens vurdering

Der findes pt. ingen BAT blade for stalde med dybstrøelsesstalde. Ammoniakfordampningen fra dybstrøelsesstalde er ifølge normtallene 6 %, hvilket er relativt lavt sammenlignet med andre staldtyper. Dertil kommer, at der i den konkrete sag sker køling af dybstrøelsesmåtten, som må forventes at reducere ammoniakfordampningen fra de stalde, hvor systemet er installeret. I en hollandsk undersøgelse fandt man, at varmegenindvinding fra dybstrøelse i kyllingehuse reducerer ammoniakfordampningen med ca. 32 % i forhold til normal praksis (ICCP 2202, LBM-nyt nr. 1241). Dette er imidlertid udokumenteret for kvægstalde. Anvendelse af varmegenindvinding til opvarmning af stuehuset samt til varmt vand i stalden må betegnes som BAT

Da udvidelsen sker i eksisterende stalde, og da der ikke sker nogen former for ombygning af staldene, anses det ikke for proportionelt at etableres andet end den eksisterende dybstrøelse. I forbindelse med at staldene på et tidspunkt renoveres, vil man vurdere nye staldteknologier. Der stilles i afgørelsen ikke vilkår til dette, da staldene ikke forventes renoverede inden der skal foretages revurdering om otte år.

Det er kommunens vurdering, at ejendommen lever op til kravet om BAT indenfor staldindretning ved anvendelse af dybstrøelsesstalde og varmegenindvinding.

3. Foderteknologi

Der er opmærksomhed på at minimere indholdet kvælstof og fosfor mest muligt på ejendommen. Derfor holder man sig ajour med de nyeste tiltag indenfor slagtekalveproduktion. Samtidigt tilrettelægges fodringen, så der sker mindst muligt fodersplid, hvilket sikres gennem automatisk foderanlæg.

Kommunens vurdering

Gennemsnitligt i Danmark (gennemsnit over de 3 sidste år) indeholder foderet 169 g råprotein/FE og 4,4 g P/FE for tyrekalve og 145 g råprotein/FE og 4,2 g P/FE for ungtyre. I ansøgningsystemet husdyrgodkendelse.dk er der ikke mulighed for at ændre på råprotein- og fosforindhold i foderet til tyrekalve og ungtyre. Der er på ejendommen opmærksomhed på at minimere indholdet kvælstof og fosfor i foderet mest muligt. Samtidigt tilrettelægges fodringen, så der sker mindst muligt fodersplid. Det er kommunens vurdering, at en slagtekalveproduktion af den angivne størrelse lever op til kravene om BAT indenfor fodring ved den beskrevne fodringsstrategi.

4. Forbrug af energi og vand

Der vil være en stigning af energiforbruget til fodring og større mængder husdyrgødning der skal udbringes på arealerne. Udbringning af husdyrgødningen sker dog med transportere der kan indeholde store mængder, hvilket nedsætter antallet af transportere og dermed også energiforbruget.

Der spares store ressourcer på anvendelse af køling af dybstrøelsen samt indvinding af varme fra luften i kalvestalden. Varmeindvindingen resulterer i at der ikke anvendes energi på opvarmning af stuehus, samt at alt varmt vand i stalden opvarmes med energi fra stalden. Der er naturlig ventilation i staldene, hvilket sparer meget strøm. Derudover anvendes lav-energi lysstofrør i staldene.

For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere, når staldene rengøres. Vandforbruget kontrolleres løbende, ca. én gang hver måned.

Kommunens vurdering af energiforbrug

Det nuværende elforbrug på 33-34.000 kWh/år forventes ikke at ændre sig i ansøgt drift og giver et forbrug på ca. 78 kWh/år per slagtekalv. Elforbruget er beskedent, da der er naturlig ventilation i staldene. Det primære elforbrug er til belysning, genindvinding af varme, foderblanding og foderanlæg. I staldene er der imidlertid naturligt lysindfald og der anvendes lav-energi lysstofrør. Naturlig ventilation bruger ikke strøm og er ifølge BREF-dokumentet bedst tilgængelig teknologi i kvægstalde.

Varmegenindvinding fra dybstrøelse dækker energibehov til opvarmning af stuehus samt alt varmt vand i staldene. Transport af dybstrøelse i containere reducerer energiforbruget til transport.

Det er et vilkår i afgørelsen, at El-forbruget skal registreres hver måned, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug.

Det vurderes et energiforbruget på ejendommen ikke er unødigt højt og med de beskrevne tiltag og vilkår i afgørelsen leves op til kravet om BAT for en husdyrproduktion af den angivne størrelse.

Kommunens vurdering af vandforbrug

Vandforbruget i en slagtekalveproduktion er forholdsvis lavt, sammenlignet med en malkekvægproduktion. Det drejer sig primært om drikkevand og vand til årlig rengøring af stalde, som sker med højtryksrensere, hvilket er vandbesparende. Vandforbruget øges med ca. 20 % i forhold til nudriften svarende til ca. 20 % udvidelse af besætningen. Det er et vilkår i afgørelsen, at vandforbruget skal registreres månedligt, således at forbruget kan sammenlignes med tidligere års forbrug.

Det vurderes et vandforbruget på ejendommen ikke er unødigt højt og med de beskrevne tiltag og vilkår i afgørelsen leves op til kravet om BAT for en husdyrproduktion af den angivne størrelse.

5. Opbevarings- og udbringningsteknik

Dybstrøelsen udbringes for langt størstedelens vedkommende direkte på marken. Den resterende del anbringes i markstakke der placeres længst muligt væk fra følsom natur samt overdækkes med lufttæt materiale. Desuden findes en støbt betonplads til mødding fra de mindste kalve. Denne møddingsplads anvendes dagligt og er derfor ikke mulig at dække til. Der er afløb til opsamlingsstank fra møddingspladsen.

Transport af gødning til de arealer der ligger længst væk foregår altid i lukkede containere. Herved skal der køres færre gange, hvorved der spares ressourcer på transport. Desuden opleves lastbiltransporten som mindre generende for naboer og beboere langs ruten.

Kommunens vurdering

Ajlebeholderen har kapacitet til 7,4 mdr. Der skal foreligge dokumentation for, at dette er tilstrækkeligt f.eks. i form af mark- og gødningsplaner og ajlebeholderen skal gennemgå en autoriseret beholderkontrol senest et år efter godkendelsen er givet, og herefter mindst hvert 10. år.

Dybstrøelse fra småkalve, som ikke må lægges i markstak, lægges på støbt møddingsplads, som opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Der er observeret en opbevaringskapacitet på 6-7 mdr., og der skal foreligge dokumentation for, at dette er tilstrækkeligt f.eks. i form af mark- og gødningsplaner.

Det er et vilkår i afgørelsen at minimum 70 % af dybstrøelsen udbringes direkte på marken og nedpløjes og at der føres logbog over til- og fraførsel, flytning m.v. af markstak. Markstakke er overdækkes med lufttæt materiale og skal overholde afstandskravene i husdyrlovens § 8. Der er i afgørel-

sen indarbejdet et vilkår om, at markstakke ikke på placeres indenfor 50 m fra § 3-naturområdet syd for ejendommen.

Transporten af gødning i lukkede containere til de arealer der ligger længst væk medfører færre transporter, hvilket sparer energi til transport og det giver færre gener for trafik og beboere langs ruten. Der er desuden indarbejdet vilkår om at udbringning på arealerne omkring bebyggelsen Sminge ikke må foregå på lørdage samt søndage og helligdage.

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage).
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter.
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer.
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha.
- krav til efterafgrøder.

Det vurderes, at den beskrevne håndtering af husdyrgødning, overholdelse af den generelle lovgivning og de beskrevne vilkår for gødningsopbevaring og udbringning sikre at ejendommen lever op til kravet om BAT indenfor gødningsopbevaring og udbringningsteknik.

6. Kommunens samlede vurdering

Det vurderes, at ejendommen i betragtninger af produktionens karakter og udvidelsens størrelse lever op til hvad der kan forventes af BAT i sådan en produktion. Yderligere reduktioner af emissionerne af ammoniak vil betyde betydelige investeringer, som ikke vil være proportionale med produktionens størrelse.

9 HUSDYRBRUGETS OPHØR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ikke redegjort for foranstaltninger til at forebygge forurening i forbindelse med virksomhedens ophør, da der er tale om en afgørelse efter §11 stk 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af hudybrug, j.f. § 5 stk 2 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Redegørelse ikke nødvendig.

10 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der laves årligt mark- og gødningsplan med regnskab og husdyrindberetning. Der føres sprøjtejournal. Der udarbejdes foderplaner. Årligt opgøres forbrug af el og dieselolie. Der foretages løbende de nødvendige vedligeholdelsesarbejder.

Desuden udarbejdes en beredskabsplan se vilkår 4.9.1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at kravene til egenkontrol er dækkende via ansøgers beskrivelse af management og gennem udarbejdelse af beredskabsplan, herunder i forhold til de særlige vilkår stillet i miljøgodkendelsen.

Ansøger oplyser, at der en gang årligt udarbejdes ”Mark og gødningsplaner” samt ”Gødnings- og husdyrindberetning” efter gældende regler. Begge dele anvendes til dokumentation af husdyrholdets størrelse og forbrug af gødning. Mark og gødningsplaner bruges desuden som dokumentation for, tilstrækkelig opbevaringskapacitet for ajlebeholder og møddingsplads (se vilkår 5.2.1. og 5.6.1.).

For at mindske risikoen for uheld i forbindelse med brud på ajlebeholder er det et vilkår, at ajlebeholderen skal omfattes af beholderkontrol, selvom beholderen er under 100 m³. (se vilkår 5.2.2.).

Derudover skal virksomheden følge driftinstruks som fremgår af bilag 10.0.1. Ifølge denne skal der føre driftsjournal over følgende arbejdsopgaver: håndtering af møddingstak (til- og fraførelser), fluebekæmpelse, rengøring/desinfektion af stalde, månedlig aflæsning af el-forbrug og vandforbrug. Driftsinstruksen medvirker til sikre, at de pågældende vilkår er indarbejdet i den daglige drift. Driftsinstruksen føres som en logbog, der samtidig er dokumentation for, hvordan og hvorvidt de pågældende vilkår for miljøgodkendelsen efterleves.

Driftsforstyrrelser og/eller uheld kan primært ske i forbindelse med håndtering af husdyrgødning, sprøjtemidler, olie m.m., samt ved brud på emballage eller beholdere, som anvendes til opbevaring af disse stoffer. Uheld som f.eks. brud på ajlebeholder imødegås ved kontrol af beholder.

En beredskabsplan jf. vilkår 4.9.1 og 4.9.2. som er kendt af evt. medarbejdere på ejendommen, vil kunne medvirke til at begrænse forurening og øvrige gener i forbindelse med et eventuelt uheld.

11 BILAG

BILAG 3.1.1. DIVERSE AFSTANDE TIL NABO, VEJE OG NATUR

BILAG 3.2.1 OVERSIGTSKORT EJENDOMMENS INDRETNING OG AFLØBSFORHOLD

BILAG 3.2.2. BYGNINGSOVERSIGT MED ANGIVELSE AF BYGNINGS MÅL

BILAG 5.1.1. OPBEVARINGSKAPACITET

BILAG 6.1.1 NATURA 2000 OG § 3 NATUR OMKRING EJENDOMMEN

BILAG 6.4.1. TRANSPORTVEJE

BILAG 7.1.1. BEDRIFTENS AREALER MED MARK NUMRE

BILAG 7.5.1. GRUNDEVANDS- OG DRIKKEVANDSINTERESSER

BILAG 8.0.1. ANSØGERS BAT-REDEGØRELSE

BILAG 10.0.1 DRIFTINSTRUKS
